

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 13 - številka 6 - november / december 2009

Uvodne besede

Bliža se božični čas... čas, ki nas na čuden način razdvaja med hrupno, skoraj banalno predbožično mrzlico, ko nam trgovci dopovedujejo, kaj vse potrebujemo za okras, za darila, za božične zabave in pojedine, in med nostalgичnim občutkom božičnega praznovanja iz naše rane mladosti, ko božič ni bil komercialno najbolj donosno obdobje v letu, pač pa obdobje za duhovno poglobitev, za razmišljanje o humanih medčloveških odnosih, o prizadevanju za odpravo revščine, o socialni pravičnosti... Božiček nam ni prinašal dragih, bahavih daril, zapustil pa nam je trajne, dragocene spomine in vrednote, ki nam lajšajo življenje v tujini in nam kažejo smernice v tem zmedenem času.

Božič je praznik družine. Družina je v sodobnem svetu vse bolj ogrožena zaradi socialnih problemov, kakor tudi zaradi novih idej in pojmovanj, zato je prav, da se zamislimo o Sveti družini, ki nam je bila pred dva tisoč leti postavljena za vzgled in duhovno oporo na naši individualni življenjski poti, kakor tudi na skupni poti celotne človeške družine, ki si lahko le z medsebojno ljubeznijo in medsebojno pomočjo utira pot v mirno prihodnost...

Božič je praznik luči, praznik krščanskega razsvetljenstva, ki je zrušilo bahavo, objestno rimsko kulturo in postavilo otroka in družino v center pozornosti. Svet ni bil ustvarjen samo za nas in za naše trenutne užitke, zato si moramo vsi po svojih močeh prizadevati, kakšen svet bomo pustili našim otrokom, našim zanamcem... V civiliziranem svetu so ogrožane osnovne človeške vrednote, ogrožena je umetnost, ki je včasih kazala človeštvu pot, danes pa vse bolj postaja tržna komoditeta, ki se ne sme spuščati v socialne in moralne probleme.

Kako čudovito je označil pomen božiča slovenski pisatelj Ivan Cankar! Mi, ki živimo daleč proč od domovine, se verjetno bolj kot narod v domovini zavedamo, kako aktualne so te njegove besede tudi za današnji čas. Pri Glasilu se zavzemamo za vrednote, ki so odlikovale slovensko kulturo in ki se z veliko predanostjo ohranjajo po kanadskih slovenskih domovih.

Ob koncu leta se kot urednica Glasila kanadskih Slovencev lepo zahvaljujem souredniku Franku Brencetu in Mileni Soršak, vsem rednim dopisnikom, kot dr. Ann Urbančič, Silvi Plut, Martinu Polaniču, Franku Habjanu, Anici Resnik, kakor tudi vsem občasnim dopisnikom, posebna hvala tudi Cirilu Soršku in g. Dragu Gačniku za fotografije, Bernadette Muc za opravljanje blagajniškega dela, pa tudi malo manj vidnima, a nepogrešljivima sodelavkama Julie Brenci in Ivanki Vukšinič za njuno pomoč. Najlepša hvala Gordonu Ferfolja, ki Glasilo postavlja na spletno stran. Hvala rednim sponzorjem, kot sta Kreditna zadruga Slovenija in Krekova kreditna zadruga, VSKO in še posebej vsem naročnikom. Vaša pomoč v obliki naročnine in dodatnih prostovoljnih prispevkov nam omogoča, da končno lahko tiskamo Glasilo pri tiskarju in vam ga tudi bolj redno dostavljamo.

V imenu uredniškega odbora Glasila želim vsem skupaj vesele božične praznike, v novem letu pa veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - ASCC - All Slovenian Cultural Committee

NASLOV / ADDRESS

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto, ON M8W 3W2
Tel: 416-259-1430

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:

Cvetka Kocjančič
e-mail: CvetkaKocjancic@theslovenian.com

UREDNICA / EDITOR:

Milena Soršak
e-mail: MilenaSorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:

Frank Brence
e-mail: FrankBrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:

Sandra Komavli
e-mail: SandraKomavli@theslovenian.com

MARKETING:

Florian Markun
e-mail: FlorianMarkun@theslovenian.com

LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:

Richard Vukšinič

DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM

Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Miro Koršič,
Ciril Soršak, Marjan Kolarič

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:

www.theslovenian.com

LETNA NAROČNINA - YEARLY SUBSCRIPTION

Kanada - Canada \$30.00, ZDA - USA \$35.00,
Evropa - Europe \$45.00

Uredništvo si prizadeva, a ne sprejema odgovornosti za točnost podatkov. Besedila ne odražajo vedno stališča uredništva.

The editors are making a reasonable effort to provide accurate information, but they assume no liability for the errors or omissions of the writers. Articles do not necessarily reflect the opinion of the editors.

Vsebina

- 1 Uvodne besede
- 3 Pozdrav predsednika
- 4 Sprejem pri generalni guvernerki Kanade
- 7 Slikarska razstava v Rideau Hall
Andrea Stajan-Ferkul
- 8 Irena Hribar-Schmidt
- 9 Miro Koršič
- 10 Nagelj slovesno zaključil jubilejno leto
- 12 50 let Slovenske šole pri Brezmadežni v Toronto
- 15 Slovenski štipendijski sklad
- 16 Aleksander Mežek
- 17 Kanadska generalna guvernerka
Michaëlle Jean v Sloveniji
- 19 Dr. Stres - novi ljubljanski nadškof in metropolit
- 20 Pozdravno pismo veleposlanika
Tomaža Kunstlja
- 22 Ob 20-letnici Kanadskega slovenskega kongresa
- 24 Dragi rojaki, dragi podporniki
Viktorija fonda
- 25 From Victoria Grzinčič
Ali poznate zakon o prometu?
- 26 Zlati jubilej Viktorja in Marije Sluban
- 28 Jože Žoldoš 1931-2009
- 29 Novice in zanimivosti
- 32 Božič v slovenski literaturi
- 33 Slovenski strop
Božična pesem
- 34 Christmas in The House of Our Lady
Help of Christians
- 35 Nekoč - v božičnem času
- 36 Božične razglednice s Floride
- 39 Christmas Angels
- 42 Spored prireditev

Pozdrav predsednika

Dragi Slovenci in Slovenke, naj vam najprej vsem skupaj zaželim vesele in zadovoljne božične praznike, v novem letu pa obilo sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva. Moja zahvala in čestitka velja še posebej vsem članom in odbornikom slovenskih društev širom po Kanadi, Vseslovenskega kulturnega odbora in sodelavcem radia Glas kanadskih Slovencev in dvomesečnika Glasilo kanadskih Slovencev ter Gordonu Ferfolja, uredniku naše spletne strani www.theslovenian.com. Slovenska etnična skupnost v Kanadi je prav zaradi vašega neumornega in nesebičnega prostovoljnega dela tako vitalna, da smo lahko pred drugimi, bolj številčnimi etničnimi skupnostmi upravičeno ponosni.

Društvom in posameznikom, ki podpirate dejavnosti Vseslovenskega kulturnega odbora, se zahvaljujem za vso podporo, saj brez vaše pomoči ta odbor ne bi mogel tako uspešno poslovati.

Poleg radijske oddaje in dvomesečnika, za katerega naši prostovoljci žrtvujejo nešteto ur neplačanega dela, smo lansko leto organizirali vrsto uspešnih prireditev.

Ob priliki Slovenskega kulturnega praznika v začetku februarja smo organizirali zanimiv program in slikarsko razstavo, ob priliki obiska ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Žekša smo organizirali zelo upešen sestanek s predstavniki društev, organizirali smo gostovanje Pihalne godbe Slovenskih železnic, ki je navdušila obiskovalce Slovenskih dnevov v Slovenskem parku in na Slovenskem letovišču ter v Windsorju na etničnem festivalu Carousel of Nations. V organizaciji VSKO sta poleti v južnem Ontariu gostovala tudi pevka Helena Blagne – Zaman in humorist Toni Gašperšič.

Kot predsednik VSKO sem se osebno udeležil srečanja za slovenske izseljence v Državnem zboru RS ter sprejema pri generalni guvernerki Kanade v Rideau Hall. Obiskal sem slovenske prireditve pri številnih slovenskih društvih v južnem Ontariu in lahko rečem, da si vsa društva želijo medsebojne povezave. V prihodnjem letu se bo VSKO še bolj prizadeval, da bi meddruštveno povezavo in informiranost razširili tudi na druga slovenska društva po Kanadi, ki se nekako počutijo odrezane od slovenskega dogajanja v Ontariu. Z radijsko oddajo, ki jo VSKO predvaja vsako nedeljo ob 5h popoldne na CHIN 700.1 FM in jo preko interneta lahko slišijo rojaki po vsej širni Kanadi, opravljamo zelo pomembno delo, prav tako s publikacijo Glasilo kanadskih Slovencev.

Ob tej priliki bi se rad zahvalil tudi Uradu za Slovence po svetu za njihovo finančno pomoč za dejavnosti VSKO.

Marjan Kolarič, predsednik VSKO

Sprejem pri generalni guvernerki Kanade

Generalna guvernerka Kanade Michaëlle Jean

Pred uradnim obiskom Slovenije, Hrvaške in Grčije je generalna guvernerka Kanade Michaëlle Jean 13. oktobra v svoji rezidenci v Rideau Hall priredila sprejem za predstavnike etničnih skupnosti teh treh držav.

“Slovenija in Hrvaška sta mladi demokraciji, katerih zgodovina sega v stoletno preteklost, Kanada pa je mlada država, toda ima eno najstarejših demokratičnih tradicij, in mi, ki nam je ta država dom, imamo dolžnost, da spodbujamo njihovo vizijo odprtosti, ko poskušajo popolnoma prevzeti svojo vlogo v mednarodni skupnosti”, je v svojem nagovoru povedala guvernerka.

Poudarila je, da je prijetno naključje, da bo državni obisk zaključila v Grčiji, ki je zibelka demokracije in olimpijskih iger.

Generalna guvernerka Kanade je že lani načrtovala dvodnevni državniški obisk v Sloveniji, ki pa ga je zaradi nepričakovane

krize v Kanadi morala skrajšati na nekaj ur, zato je obljubila, da bo Slovenijo letos ponovno obiskala. Njen obisk v Sloveniji pomeni priznanje tej državi za njeno prizadevanje za demokratizacijo ter njen pristop v NATO in Evropsko skupnost, obenem pa naj bi izpostavil pomen kulturne in gospodarske menjave med Kanado in Slovenijo.

Še posebej je poudarila vlogo kulture. “Umetnost in kultura ljudem omogočata potovanje skozi čas, v širši svet, v svet domišljije in od tam v realnost. Umetniki izražajo svojo originalnost in razdajajo sebe in svojo duhovnost drugim. Verjamem, da bolj kot kdajkoli prej potrebujemo umetnost in kulturo, da bi odkrili nov način sožitja in vzpostavili vezi solidarnosti in občutka pripadnosti celotnemu človeštvu.”

Govoru generalne guvernerke so sledili kratki nagovori šefa protokola Roberta Pecka, veleposlanika RS Tomaža Kunstlja, hrvaške veleposlanice Vesele Mrdžen Korać in grškega veleposlanika Nikolaosa Matisisa.

Slovensko glasbo je predstavil Aleksander Mežek, ki je ob igranju na kitaro zapel štiri svoje pesmi: “O, Vrba” (uglasbena Prešernova pesem),

Aleksander Mežek

Michaëlle Jean, Tomaž Kunstelj in Boris Jelovšek

“War in Africa”, “Far from Slovenia” in “Podarjeno srcu”. Hrvaško glasbeno točko je izvajal kitarist Srdjan Bulat, ki se je predstavil z dvema klasičnima kompozicijama. Cerkveni zbor grške narodne skupnosti v Ottawi pa je zapel nekaj znamenitih grških pesmi.

Po koncertnem delu so si navzoči lahko ogledali slikarsko razstavo, obenem pa so v prijetnem vzdušju ob etnični hrani posameznih treh držav lahko poklepetali med seboj, s pripadniki drugih držav in tudi z generalno guvernerko, ki se je kar precej časa zadržala med gosti, se rokovala s posamezniki in pokazala veliko zanimanje za delo, ki ga prostovoljci raznih etničnih skupnosti opravljajo v Kanadi. Mislim, da je vse prisotne presenetila njena preprostost in prijaznost.

Od slovenskih likovnih umetnikov so

se na razstavi v Rideau Hall predstavili Irena Hribar-Schmidt, Miro Koršič in Andrea Ferkulj.

Po slovesnosti v Rideau Hall je veleposlanik RS g. Tomaž Kunstelj povabil slovenske udeležence še na svoj dom, kjer so sledili še ena pogostitev, še en mini koncert Aleksandra Mežka in še ena priložnost za sproščen pogovor in navezovanje novih stikov in utrjevanje sodelovanja s Slovenijo.

Ga. in g. Marjan Kolarič z Michaëlle Jean

Slikarska razstava v Rideau Hall

Andrea Stajan-Ferkul

Born and raised in Toronto, Andrea Stajan-Ferkul graduated from Sheridan College where she studied Interpretive Illustration. Upon graduating, she spent several years working in the fashion advertising industry and the graphic design field. During the years of raising her family, Andrea reimmersed herself into painting and illustrating the fine arts instead of the commercial. She currently works out of her home studio, where she continues to explore different mediums and a diverse range of subjects. Several of Andrea's paintings have been published and internationally distributed. Andrea's work can be viewed at www.andreastajanferkul.com. (email) – andrea.ferkul@gmail.com (phone) – 905-274-7764

It was a great honour and privilege to have been invited by Slovenia's ambassador, Tomaž Kunstelj, to exhibit my artwork at a cultural event held at Rideau Hall, Ottawa, this past October. I was proud to be in the company of the talented visual and performing artists representing Slovenia, amongst them, Miro Koršič and Irena Hribar-Schmidt. I found the Governor General, Michaëlle Jean, to be very approachable and engaging in conversation, as she graciously offered me and my artwork, her undivided attention. The exciting evening continued at the residence of Tomaž Kunstelj, where he and his delightful family hosted an intimate gathering amongst a truly wonderful group of fellow Slovenians.

Andrea Stajan-Ferkul with Governor General

Irena Hribar - Schmidt

Irena Hribar-Schmidt v pogovoru z guvernerko

Irena emigrated from Slovenia to Canada in 1979, lived in Vancouver and Calgary where she completed her M.Sc., worked in geomorphology research, married a Canadian, gave birth to two sons and afterwards left to live in Saudi Arabia for ten years. She has repatriated to Ottawa six years ago where she now works for the Embassy of the Republic of Slovenia.

Irena's art can be summarized as mixed media. Although she favours painting on silk due to the spontaneity that it offers, she

loves to work with acrylics while incorporating silk on canvas. The underlying theme of her paintings and her drive to paint, often revolves around a quest to define the notion of a home, in a conceptual sense. She indeed considers herself a citizen of two countries and holds homes in both.

At times Irena teaches art workshops in silk painting at St. Lawrence College.

It was an utmost pleasure to be involved in organizing the exhibition of the Slovenian - Canadian artists at the Rideau Hall. I was honoured to be able to participate with my own works of art at this prestigious venue. Madame Michaëlle Jean, the Governor General, was very warm and attentive to her guests. She showed a considerable amount of attention to the ethnic communities of Slovenia, Croatia and Greece, which were present at the event and whose countries she visited in November 2009. Her Excellency was truly engaging and the whole evening exceeded our expectations as far as the time that she was able to spend with her audience. The many distinguished guests of the Slovenian community in Canada, in the company of Ambassador Tomaž Kunstelj who is a gracious host and supporter of the Slovenian-Canadian communities across Canada, contributed immensely towards the success of this evening.

Miro Koršič

Miro Koršič was born in 1942 at the village of Krasno in Goriška Brda. Because of the untimely death of his mother when he was only two years old, and other hardship in his childhood, he grew up in an orphanage. The childhood suffering had shaped his personality and offered him the incentive

to create a nicer, better place through his art. His talent for drawing was recognized already in high school. His caricatures were published in various Slovenian newspapers. He studied art in Ljubljana and got a job as an art designer at the pharmaceutical company Krka. He came to Canada in 1970 to help his uncle on a farm in Thunder Bay. His interest in art prompted him to move to New York, where he spent three years working as a graphic designer. Since early 80, he is dedicating more of his time to his artistic work. Using various techniques for a single painting, he developed distinctive style which attracts attention with modern style, bright colours and artistic message.

Among other artists I had a privilege and honor to present my work as Slovenian artist, to Her Excellency Michaëlle Jean. I got a great opportunity of personal conversation about my work, its style and technique and to talk about my creative work from concept on paper to final 'product'.

Her distinctive presence yet relaxed approach made this experience thrilling, pleasant and comfortable. Ambiance of Rideau Hall, architecture and decor makes you reflect on all the important people and events that shaped history of this country. Truly great moment of just being inside. I must admit, it was indeed one of The Moments of my life. Thank you to all who made this possible, especially the Ambassador Kunstelj.

Miro Koršič in conversation with the Governor General

Nagelj slovesno zaključil jubilejno leto

Cvetka Kocjančič

*Ciril in Milena Soršak, na levi Boris Jelovšek
na desni Joe Mihevc*

S slavnostnim banketom 17. oktobra v Torontu je Slovenska folklorna skupina Nagelj slovesno zaključila svoje jubilejno leto. Veliko sedanjih in bivših plesalcev ter drugih prijateljev SFS Nagelj se je zbralo v izredno lepo pripravljene dvorani, kjer so ob vstopu dobili lično pripravljeno, 20 strani obsegajočo spominsko brošuro, ki sta jo pripravili Ani Bajt-Kranjec in Milena Soršak, oblikoval pa bivši plesalec Milan Vinčec. V njej je z izbranimi besedami in fotografskim gradivom opisano delovanje SFS Nagelj in njen pomen in še posebej njen pomen za slovensko mladino v Kanadi. Bolj obširno je zgodovina SFS Nagelj opisana v knjigi, ki je izšla ob 40-letnici te organizacije in je bila poleg albumov, raznih nagrad in priznanj ta večer gostom razstavljena v pogled, na ekranu pa so lahko videli nešteto fotografij iz Nageljnovega polstoletnega delovanja.

V SFS Nagelj se je v 50-letnem obdobju zvrstilo več kot 500 plesalcev, ki so se tam vadili prvih plesnih korakov, kar jim je odpiralo pogled v slovensko kulturo, ki so jo z leti nastopanja po Kanadi, ZDA in Sloveniji bogatili z novimi izkušnjami in navezovali stike ne samo s slovensko mladino v Torontu, ampak s Slovenci širom po svetu. Konstanta v tej skupini pa je ostal njen ustanovitelj in voditelj Ciril Soršak, ki je bil na slavnostnem banketu deležen še posebne pozornosti.

Program je odlično vodil Joe Ovčjak, ki je najprej povabil na oder g. Johna Nosana za blagoslov pred večerjo, za njim pa Franka Brenceta, ustanovnega člana Alojzijevega mladega doma, iz katerega je izšel Nagelj, da je ob tem visokem jubileju uradno nazdravil in čestital ustanovitelju te folklorne skupine in vsem sedanjim in bivšim plesalcem.

Med okusno večerjo, ki jo je pripravila Marija Soršak s svojimi pomočnicami, so o svojih spominih in izkušnjah spontano spregovorili nekdanja predsednika Mar-

tin Pušič in Villi Sečnik, nekdanji plesalec Vinko Jankovič ter Anica Bajt-Kranjec, ki se je skupini Nagelj pridružila pri desetih letih in je z njo ostala povezana vse do danes, najprej kot plesalka, potem kot mati plesalke in sedaj kot članica odbora.

S pesmijo "Navzgor se širi rožmarin, navzdol se nagelj vije" so se predstavile nekdanje pevke in plesalke, Silvija Kolarič pa se je v skupnem imenu s šopkom rdečih nageljnov in simboličnim darilom zahvalila Cirilu Soršku za lepe spomine iz mladosti.

Še posebej ganljive so bile besede njegove hčerke Irene Soršak-Jager, ki je občuteno opisala svoje odraščanje v družini, kjer je bila za folkloro angažirana celotna Sorškova družina, in kako je Ciril s svojim vzorom oblikoval njeno slovensko narodno zavest in njeno zavzetost, da folklorno tradicijo prenaša na tretji rod kanadskih Slovencev – na mlade Nageljčke.

S spletom slovenskih ljudskih plesov so najprej nastopili Nageljčki, za njimi pa še skupina Nagelj.

Stane Kranjc

Glavni govornik g. Stane Kranjc, predstavnik kanadskih Slovencev pri Svetu Vlade RS za Slovence po svetu, je poleg pozdravov in čestitk na kratko opisal delo in pomen skupine. Častni generalni konzul RS Jože Slobodnik s soprogo je spregovoril kot osebni prijatelj zakoncev Soršak in izrekel iskrene čestitke in srčno zahvalo za dol-

Jože Slobodnik

goletno prizadevanje pri ohranjanju slovenske folklorne tradicije. Svetnik torontske metropole in bivši plesalec g. Joe Mihevc je prinesel pozdrave in čestitke mesta Toronto

Joe Mihevc

ter poudaril, da je v svoji karieri prvič imel priliko prisostvovati slavju, kjer je nekdo posvetil kar 50 let svojega življenja prostovoljnemu kulturnemu delu.

V imenu Urada Vlade RS in Javnega Sklada RS za kulturne dejavnosti je spregovoril odpravnik poslov RS v Ottawi g. Boris Jelovšek, ki je Cirilu Soršku podelil priznanje in zahvalo obeh uradov, obenem pa Mileni Soršak podelil častno značko skupine Nagelj za njen doprinos pri zakulisnem delu.

Pred zaključkom uradnega dela programa se je sedanji predsednik Edi Smoljanovič zahvalil vsem predhodnim predsednikom, plesalcem in vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali k neprekinjenemu delovanju skupine skozi pet desetletij, posebej pa ustanovitelju, koreografu in voditelju Cirilu Soršku in njegovi soprogi Mileni.

Nazadnje je spregovoril Ciril Soršak, vidno ganjen nad darilom, ki so mu ga podarili plesalci, nad priznanji, ki jih je prejel s strani domovine, in nad zahvalami in čestitkami, ki jih je prejel ta večer. Zahvalil se je vsem, ki so ga v njegovem petdesetletnem delu podpirali, kakor tudi vsem, ki so mu ta večer na tako edinstven način izkazali zahvalo in pozornost. Še najbolj presunljivo pa je bilo njegovo javno priznanje, da mu je bila vir njegove slovenske narodne

zavesti misel na očeta, ki je zaradi slovenstva moral umreti, ko je bilo njemu komaj pet let.

Ciril Soršak je že pred leti dobil za svoje delo najvišje slovensko državno priznanje, letos pa je dobil Jubilejno priznanje, ki ga podeljuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti ter priznanje Urada RS za Slovence v

zamejstvu in po svetu. Še posebno priznanje pa Cirilu pomeni, da si mladi kanadski Slovenci s ponosom nadenejo narodne noše in zaplešejo pristne slovenske folklorne plese in na ta način ohranjajo tradicijo, ki jo je pred petdesetimi leti začel in za katero je v teh dolgih letih moral premagati marsikatero oviro.

50 let Slovenske šole pri Brezmadežni v Torontu

Letos obhajamo petdeset let obstoja slovenske šole pri župniji Brezmadežne s Čudodelno Svetinjo. Ta čas lahko označimo kot dobo rasti, uspehov in raznolikih izzivov. Gonilna sila delovanja je želja po ohranitvi slovenskega jezika, običajev in stikov z matično domovino. Ta želja po slovenski identiteti se kaže v drugi in tretji generaciji slovensko-kanadskih otrok, ki obiskujejo slovensko šolo.

Predhodnica slovenske šole pri Mariji Brezmadežni je bila Slovenska šola pri Mariji Pomagaj v Torontu, ustanovljena leta 1953. Gospod Janez Kopač, takratni kaplan, je postal njen prvi ravnatelj. V šolo je bilo v začetku vpisanih približno 25 učencev. Razdeljeni so bili v dva razreda. Število učencev je raslo in doseglo višek leta 1960, ko je imela šola 122 učencev, pet razredov, otroško knjižnico in otroški pevski zbor. Takratni ravnatelj gospod Tone Zrnc je s pomočjo učiteljskega zbora sestavil slovenske učbenike za učenje slovenskega jezika za otroke v Kanadi. Njegova učbenika *Materina beseda* ter *Veseli dom* sta bila osnovna učna pripomočka skozi številna leta šolskega delovanja in sta aktualna za

učenje še danes.

Zaradi naraščanja slovenskega prebivalstva v Etobicoku in v Mississaugi se je na pobudo slovenskih lazaristov družbe sv. Vincencija Pavelskega leta 1959 začela gradnja župnije Marije Brezmadežne na Brown's Line. Istega leta je pouk slovenskega jezika začel potekati v Etobicoku, v prostorih župnije Kristusa Kralja, pod vodstvom gospoda Janeza Kopača. Po končani gradnji leta 1961 pa se je šola preselila v prostore zdajšnje župnije.

Število vpisanih otrok v slovenski šoli na Brown's Line je raslo iz leta v leto. Od trideset učencev vpisanih prvo leto je število naraslo na 170 v letu 1969. V sredini 70-ih let je šolo obiskovalo približno 240 učencev. Takratni prostori niso več zadostovali potrebam in tako je prišlo do dograditve šolskih prostorov nad cerkveno dvorano, kjer slovenska šola domuje še danes.

Pouk v slovenski šoli je potekal v sedmih razredih. Starost otrok je bila od šest do dvanajst let. Učni program je vseboval učenje besednega zaklada, branja, slovnice, literature, zgodovine, zemljepisa, glasbe in verouka. Učenci so po uspešno opravljenih

sedmih razredih prejeli diplomu. Poleg rednega pouka so imeli otroci priložnost sodelovati v raznih drugih dejavnostih. Vsako leto pripravijo igro svetega Miklavža ter se po razredih predstavijo s kratkim programom ob koncu šolskega leta.

Med zaslužnimi voditelji tega obdobja so bili g. Franc Cerar od 1963 do 1982, g. Gerhard Pikl od 1983 do 1992, ga. Mili Markun od 1992-1994, ga. Majda Krošelj od 1994 do 1997, g. Blaž Potočnik od 1997 do 2002, ga. Sonja Kolenko od 2002 do 2006 in g. Roman Travar od 2006 do 2008. Takrat je prevzela to vlogo sedanja ravnateljica ga. Marta Jamnik-Sousa.

G. Cerar je kot prvi ravnatelj slovenske šole ustanovil mladinski pevski zbor, njegovo vodenje pa je zaupal g. Blažu Potočniku. Skozi dolgoletno vodenje šole je g. Cerar pripravljaj učne načrte. Organiziral je tudi vsakoletna srečanja s starši ter nastope slovenske šole za Miklavža ter za materinski dan.

Pod vodstvom drugega ravnatelja g. Gerharda Pikla je slovenska šola zaprosila Ministrstvo za šolstvo v Kanadi za priznanje slovenskega jezika kot predmeta na srednješolski ravni. To priznanje je bilo odobreno leta 1986. Tako se je v osemdesetih letih realizirala želja po priznanju slovenskega jezika v širšem prostoru.

Kot naslednja ravnateljica je ga. Mili Markun uvedla v sistem slovenske šole otroški vrtec kot prehodni razred med otroškim koticom in rednim prvim razredom.

Osamosvojitve Slovenije leta 1991 je prinesla pozitivne spremembe tudi za slovensko šolo pri Mariji Brezmadežni. Pome-

nila je izboljšano povezavo in sodelovanje z matično državo ter povečano podporo. Pod vodstvom tedanje ravnateljice Majde Krošelj je bil leta 1996 organiziran in izpeljan prvi izlet maturantov slovenske šole v Slovenijo. Učenci so se tam pridružili argentinskim maturantom na dvotedenskem izletu po Sloveniji. Temu je sledilo potovanje maturantov leta 1998.

Od leta 2000 slovenska država nudi maturantom slovenske šole poleg spoznavanja lepot Slovenije tudi dvotedenski tečaj slovenskega jezika. V času ravnateljstva g. Blaža Potočnika in na pobudo gospe Christine Genorio je slovenska šola dosegla, da je ta tečaj priznan kot drugi tuji jezik tudi na kanadski šoli. Tako danes dijaki slovenske šole dobijo ob zaključku šolanja priznanje slovenskega jezika z dvema srednješolskima »kreditoma«. Ontarijsko Ministrstvo za šolstvo je slovenski šoli leta 2000 podelilo kulturno nagrado na Mednarodnem simpoziju v srednji šoli Don Bosco. Nagrado je sprejel takratni ravnatelj g. Blaž Potočnik. Od takrat se kreditni razred slovenske šole vsako leto udeleži tega simpozija.

Vodstvo slovenske šole je leta 2002 prevzela ga. Sonja Kolenko. Uvedla je sistemsko spremembo iz razrednega na stopenjski pouk. V tem času je slovenska šola začela s prodajo božičnih zvezd, ki se nadaljuje še danes. Leta 2004 je bila na predlog učiteljskega zbora organizirana prva maturantska Gala. Ta slovesni večer je od tedaj postal že tradicija. Vsaki dve leti se maturanti povrnitvi iz Slovenije poslovijo od slovenske šole s pesmijo in plesom na Gala večeru.

Izboljšana povezava s Slovenijo je spod-

budila slovensko šolo k uvedbi sprememb v načinu učenja. Klasično usmerjeno učenje s poudarkom na slovnici ni več izpolnjevalo potreb slovenskih otrok. Na začetku so slovensko šolo obiskovali učenci, katerih starša sta bila oba Slovence. Danes je to bolj izjema. Vedno več je otrok, od katerih je le eden od staršev slovenskega rodu. Poleg tega deluje slovenska šola v okolju, kjer starši vedno manj komunicirajo v slovenskem jeziku. Tudi učitelji slovenske šole niso več vsi iz prve generacije Slovencev. V odgovor na to situacijo je slovenska država organizirala seminar za učitelje slovenskega jezika. Vsi učitelji slovenske šole so se obvezani vsaj enkrat udeležiti tega seminarja za krepitev slovenščine in za posodobitev metod učenja. Od leta 1996 je tako večina učiteljev slovenske šole že izkoristilo to možnost.

Poleg posodobljenih metod učenja si slovenska šola prizadeva za posodobitev

učnih sredstev. Leta 2006, ko je vodstvo šole prevzel g. Roman Travar, je slovenska šola pridobila šest prenosnih računalnikov za učinkovitejše učenje slovenskega jezika po razredih. Finančna sredstva za njihov nakup je podarilo Ministrstvo za Slovence po svetu.

In kje je slovenska šola danes, to je 50 let kasneje? Vpisanih je približno sto učencev. Najmlajši začnejo v vrtcu v šestem letu starosti. Poleg pouka slovenskega jezika, verouka in petja, učenci sodelujejo v raznih kulturnih dejavnostih. Pripravijo Miklavževanje, praznovanje pusta, naredijo *butarice* in berejo pasijon. Ob koncu šolskega leta napišejo letno šolsko poročilo imenovano Letopis in se po stopnjah pripravijo na zaključno prireditev. Pod vodstvom g. Milana Vinčeca ima slovenska šola letos po dolgem času spet otroški pevski zbor.

Delovanje slovenske šole ni brez iz-
zivov. Leta 1994 je Kanada odpovedala finančno pomoč vsem etničnim šolam v Kanadi. Slovenska šola se finančno vzdržuje pretežno s šolnino. Tekoče delovanje pa ne bilo mogoče brez podpore mnogih v slovenski skupnosti. Predvsem se slovenska šola zahvaljuje župniji Marije Brezmadežne, Slovenski in Krekovi banki ter vsem ustanovam in posameznikom za

njihovo radodarnost. Za podporo pri delovanju slovenske šole in tečajev v Sloveniji se slovenska šola zahvaljuje Ministrstvu za Slovence po svetu, Ministrstvu za šolstvo v Sloveniji ter organizaciji Slovenija v svetu.

Za aktivno 50-letno delovanje slovenske šole gre iskrena zahvala vsem učiteljem, pomočnikom ter vsem drugim udeležencem slovenske šole ter slovenskim ustanovam za njihov čas, trud in žrtvovanje.

S ponosom lahko gledamo na petdesetletno delovanje slovenske šole. Njeno poslanstvo ostaja nespremenjeno; to je ohranjanje slovenskega jezika in kulture v Torontu in okolici. Slovenska šola bo nadaljevala z obujanjem in negovanjem ponosa na slovensko dediščino med mladimi. Mnogi so to danes že otroci bivših učencev. S tem je potrjen pomen slovenske šole v slovenski skupnosti za prihodnost.

Slovenski štipendijski sklad

V Hamiltonu sta 24. oktobra Slovenski štipendijski sklad (Slovenian Scholarship Foundation) in župnija sv. Gregorija Velikega organizirala že 13. Scholarship Banquet. Glavni govornik na prireditvi je bil torontski mestni svetnik Joe Mihevc. Slovenskim študentom so podelili dvoje vrst nagrad. Scholarship award sta prejela Joseph Dykstra in Kristen Zupančič, bursaries Award

pa Anthony Ferko, Stefan Doma, Michael Nedelko, Justin Condari in Melanie Kopač. Od lanskega leta na tem banketu podeljujejo tudi posebno nagrado za aktivno delovanje v slovenski skupnosti, »Slovenian Community Service Award«, ki jo je letos prejela Darinka Ferletič za njeno delo v Slovenski šoli in na področju kulturne dejavnosti.

Aleksander Mežek

Milena Soršak

Komponist, kantavtor, kitarist in pevec Aleksander Mežek, ki je v Sloveniji dobro poznan, še bolj pa v Angliji, kjer se je povzpел na sam vrh glasbenih umetnikov, je prišel v Kanado na povabilo slovenskega veleposlanika za nastop na kulturnem večeru v rezidenci generalne guvernerke Kanade. Med svojim kratkim obiskom v južnem Ontariu je imel na zahvalno nedeljo, 11. oktobra kratek nastop, najprej v hamiltonski župniji sv. Gregorija Velikega, popoldne pa na Slovenskem letovišču pri Boltonu.

Mežek je svojo mladost preživel v Žirovnici na Gorenjskem, kjer se je že zelo zgodaj začel navduševati za glasbo, njegov vzornik pa je postal Cliff Richard. Leta 1965 se je prijavil za nastop na oddaji Pokaži, kaj znaš. Ni zmagal, a spodbuda od ene od članic žirije mu je dala novega zagona. Tri leta pozneje se je po naključju prvič srečal s Cliffom Richardom v Zagrebu, kjer je pomagal pri organiziranju njegovega koncerta, in Cindy Kent, na katero je naredil globok vtis. Leto kasneje je srečal člane angleškega studia iz Eastbourn, ko so v bivšo Jugoslavijo prišli snemat etno glasbo. Z njimi je posnel tri skladbe, od njih dve svoji. Angleži so bili z njim očitno zadovoljni, saj so ga povabili v London na sodelovanje. Ker je bil tik pred služenjem vojaškega roka, je moral ponudbo odkloniti, ostal pa je z njimi v stikih. Po odsluženi vojaščini

je na ponovno vabilo odšel v London, kjer je začel komponirati in peti na raznih koncertih in se na ta način vživljal v novo okolje. Ponovno se je povezal s Cindy Kent. Skupaj sta obiskala festival, na katerem so potekale glasbene delavnice in koncerti. Ponudili so mu priložnost, da bi samostojno nastopil še tisti večer, kar je z veseljem sprejel. Med poslušalci je bil tudi Cliff Richard, ki ga je Mežkov nastop naravnost prevzel. Postal je eden najbolj zaslužnih vplivnikov v njegovi glasbeni kariери.

Prvi album z naslovom *Days go by* je posnel že leta 1974, do sedaj mu je sledilo preko dvajset drugih. Njegova prva slovenska uspešnica *Siva pot*, ki jo je poslovenil po skladbi Olivie Newton-John *Take Me Home, Country Road*, je posnel z istimi glasbeniki kot Olivia. Eden od njegovih velikih projektov je bil album z naslovom *Podarjeno srcu*, v katerega sta bila med drugimi vključena tudi Londonski simfonični orkester in Slovenski oktet. Posnetek naslovne pesmi so predvajali v Ljubljani 25. junija, ko je bila razglašena slovenska neodvisnost. V njej umetnik na svojski način izraža svojo slovensko pripadnost, kateri ostaja zvest tudi v tujini.

Svoj 60. rojstni dan, ki ga je praznoval lani, je proslavil z dokumentarnim filmom o svojem življenju, v katerem podoživlja svojo prehojeno pot v pogovoru s Cliffom Richardom.

Kanadska generalna guvernerka Michaëlle Jean v Sloveniji

Kanadska generalna guvernerka Michaëlle Jean in predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk

Kanadska generalna guvernerka Michaëlle Jean se je 21. in 22. oktobra mudila na uradnem državniškem obisku v Sloveniji. Ob prihodu v Slovenijo jo je z vojaškimi častmi sprejel predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk, ki se je pozneje z njo tudi privatno pogovarjal predvsem o možnosti za poglobitev odnosov med državama in še posebej gospodarskega sodelovanja, ki je sedaj še bolj skromno, ter na področju znanosti in visokega šolstva. Poudaril je, da Slovenija ceni izkušnje Kanade na področju multikulturalizma in integracije različnih etničnih skupnosti, kakor tudi vlogo Kanade v mednarodni skupnosti in njene iniciative na področjih človekovih pravic, mirovnih operacij, odstranjevanja min in humanitarnih dejavnosti.

Generalna guvernerka Kanade je pohvalila napredek Slovenije od osamosvojitve do danes in uveljavljanje Slovenije v svetu.

Povedala je, da ceni prispevek, ki so ga pri razvoju Kanade dali slovenski izseljenci.

Generalna guvernerka in vrhovna poveljnica kanadskih obrambnih sil Michaëlle Jean je 22. oktobra obiskala Vojašnico Franca Rozmana Staneta v Ljubljani, kjer se je zahvalila pripadnikom in pripadnicam Slovenske vojske za njihovo sodelovanje s kanadskimi vojaki v mednarodni operaciji v Afganistanu ter izrazila upanje, da bo ta trud prinesel lepšo prihodnost prebivalcem Afganistana.

Med ostalimi člani državnega vrha se je srečala tudi s predsednikom državnega zbora Pavlom Gantarjem in predsednikom vlade Borutom Pahorjem.

Guvernerka je zaključila svoj uradni obisk v Sloveniji s pogovorom z mladino in s podpisom "zgodovinskega sporazuma, ki bo nudil več možnosti za izmenjavo mladine med Kanado in Slovenijo, kar naj bi še bolj utrdilo prijateljstvo med državama".

Svoj državniški obisk v Evropi je nadaljevala v Hrvaški (od 23. do 27. oktobra) in v Grčiji (od 29. do 31. oktobra).

Generalno guvernerko so na obisku v Sloveniji, Hrvaški in Grčiji spremljali državni predstavniki Pierre Guimond, veleposlanik Kanade na Madžarskem, ki hkrati opravlja veleposlaniške posle za Slovenijo in Bosno in Hercegovino, Ronald Lemieux, podsekretar generalne guvernerke in šef protokola za Rideau Hall, Robert Hage, direktor urada za Evropo pri kanadskem uradu za zunanje zadeve in mednarodno trgovino ter glavni svetovalec

tega državnega obiska in Robert Peck, šef kanadskega protokola za zunanje zadeve in mednarodno trgovino. Poleg njih pa so bili v delegaciji še nekateri posamezniki iz širše kanadske družbe: Courtney Bragg, ki aktivno

deluje na področju spodbujanja deklet k angažiranosti v politiko, Patsy George, socialna delavka, aktivna na področju socialnega razvoja, imigracije in človekovih pravic, Stéphanie Lapointe, kanadska pevka, Chris McDonald, direktor Hot Docs mednarodnega festivala dokumentarnih filmov, Nelofer Pazira, filmska producentka in novinarka, Louise Sicuro, predstavnica samostojne quebeške neprofitne organizacije *Culture pour tous* ter Kevin Walker, umetnik in vzornik kanadskih domorodcev. V Grčiji, kjer je bila poleg državnškega obiska tudi slovesna predaja olimpijskega ognja, se je delegaciji pridružilo še pet uglednih predstavnikov grške skupnosti v Kanadi: senator Leo Housakos, primat grške cerkve Sotirios Athanassoulas, Nikos Koumettis, predsednik družbe Coca-Cola Canada in Dimitrios Zarikos, regionalni generalni menedžer hotelov Four Seasons.

Obisk generalne guvernerke v Sloveniji je med drugim tudi plod uspešnega diplomatskega delovanja slovenskega veleposlanika v Ottawa g. Tomaža Kunstlja, ki si je že lani, tako kot tudi letos veliko prizadeval za uspeh tega obiska, kakor tudi za predstavitev Slovenije na Kulturnem dnevu 13. oktobra v Readeau Hall. O uspehu tega državnškega obiska je veleposlanik Kunstelj povedal sledeče: »Obisk najvišje predstavnice Kanade v Sloveniji, že drugič v manj kot enem letu, je nedvomno potrditev odličnih dvostranskih odnosov ter skupnih vrednot, ki povezujejo Kanado in Slovenijo tudi v mednarodnopolitičnem prostoru. Generalna guvernerka je v pogovorih s celotnim slovenskim političnim vodstvom ter v srečanjih s predstavniki različnih skupin civilne družbe v ospredje postavila človeka kot prvo prioriteto sodobnih državnih voditeljev. Obisk je tudi potrditev ugleda slovenskih rojakov v Kanadi.«

*Vsem Slovencem in
Slovenkam želim
blagoslovljene in vesele
Božične praznike ter srečno,
zdravja polno in uspešno novo
leto.*

Stane Kranjc

Dr. Stres - novi ljubljanski nadškof in metropolit

Nadškof dr. Anton Stres

Papež Benedikt XVI. je 28. novembra sprejel odpoved ljubljanskega nadškofa in metropolita Alojza Urana in za njegovega naslednika imenoval dosedanjega mariborskega nadškofa koadjutorja Antona Stresa. Na mesto mariborskega nadškofa pomočnika je bil imenovan Marjan Turnšek, za murskosoboskega škofa pa je bil imenovan Peter Štumpf. Uran je nadškofijo vodil od leta 2004, odstopil pa je zaradi zdravstvenih težav, ki mu jih povzroča oslabelelost srca.

Dr. Anton Stres se je rodil 15. decembra 1942 v Donački gori v župniji Rogatec.

Leta 1962 je maturiral na srednji šoli za izobraževanje duhovnikov v Zagrebu in leta 1960 vstopil v Misijonsko družbo lazaristov v Beogradu. V Ljubljani je končal tri letnike na Teološki fakulteti, leta 1966 pa je študij nadaljeval na fakulteti pariškega katoliškega inštituta, kjer je opravil licenciat iz teologije, leta 1972 pa magisterij na Filozofski fakulteti istega inštituta. Leta 1974 je doktoriral

iz teologije na ljubljanski Teološki fakulteti, leta 1984 pa je doktoriral tudi iz filozofije.

Leta 1972 je postal asistent na ljubljanski teološki fakulteti, od leta 1983 do 1993 je bil predstojnik katedre za filozofijo, od leta 1988 pa predstojnik Inštituta za filozofijo in družbeno etiko. Med leti 1985-1987 in 1997-1999 je bil prodekan Teološke fakultete, do 2000 pa njen dekan.

V misijonski družbi je bil v obdobju 1988-1997 provincialni predstojnik jugoslovanske, pozneje pa slovenske province. Od leta 1985 je predsednik Komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci.

Papež Janez Pavel II. ga je 13. maja 2000 imenoval za ptujskega naslovnega in mariborskega pomožnega škofa.

Leta 2007 je bil imenovan za prvega škofa novoustanovljene celjske škofije, za mariborskega nadškofa pomočnika je bil imenovan 21. januarja letos.

Od leta 1995 do 1999 je bil podpredsednik Evropske konference Komisije Pravičnost in mir, od leta 1997 je svetovalec Papeškega sveta Pravičnost in mir v Vatikanu, od leta 2004 pa je tudi predstavnik SŠK pri Komisiji škofovskih konferenc Evropske unije v Bruslju. Od leta 1997 vodi Komisijo SŠK za ureditev odnosov z državo. Leta 2007 je bil izvoljen za podpredsednika SŠK.

Dr. Stres je napisal 18 knjig in brošur ter več kot 300 znanstvenih in strokovnih razprav ter poljudnih člankov v različnih revijah in časopisih.

Pozdravno pismo veleposlanika Tomaža Kunstlja

Spoštovani voditelji slovenskih društev in organizacij, cenjene odbornice in odborniki, članice in člani, drage rojakinje in rojaki!

Leto, ki se je začelo v krču gospodarske krize in eksistenčne negotovosti za številne ljudi po vsem svetu, se počasi preveša v svoj zaključek. Tudi letos se je, navkljub že omenjenim težavam, odvijalo živahno delo v slovenskih društvih in organizacijah v Kanadi, podobno je bilo tudi z življenjem v Sloveniji. V tednih, ko se pripravljamo na obračun letošnjega leta in ko že prijetno diši po domovih, pripravljenih za praznične dni, je prav, da skupaj z Vami podoživim še eno leto v Kanadi.

Gospodarska kriza ni prizanesla slovenskemu gospodarstvu, ki je v zadnjih petnajstih letih beležilo skokovito rast in se zelo približalo najbolj razvitim evropskim državam. Slovenija je gospodarsko vpeta v poslovne tokove EU, kar pomeni, da je tudi kriza, ki je ob koncu leta 2008 zajela EU, z vso silovitostjo pritisnila na slovenska podjetja. Izdelovalci avtomobilskih delov, ki npr. sodelujejo z večino velikih nemških avtomobilskih proizvajalcev, so beležili velik upad naročil. Podobno se je zgodilo na trgu gospodinjskih aparatov, kar je močno prizadelo Gorenje iz Velenja. Dobro znana je agonija Mure iz Murske Sobote, ki se kljub prislovični kakovosti prekmurskih šivilj, zaradi preštevilnih botrov v preteklih desetletjih ni uspela uveljaviti kot pojem evropske modne znamke. Težave podjetij zaradi manjše potrošnje

po svetu in posledično manjših naročil so skoraj čez noč povzročile tudi odpuščanja delavcev. V Evropi se že kažejo znamenja okrevanja gospodarstva, a vsi gospodarski analitiki svarijo pred velikim optimizmom, saj bo okrevanje predvidoma precej daljše, kot so predvidevali. Slovenijo nedvomno v naslednjem letu čaka zahtevno leto, ko bo potrebno še nekoliko zategniti pasove, da bi v letu 2011 že ugledali luč na koncu temnega hodnika recesije in najhujše svetovne gospodarske krize po veliki depresiji v tridesetih letih prejšnjega stoletja.

Spoštovane rojakinje in rojaki! Leto, ki ga zaključujemo, je še eno od zelo uspešnih let Vaše skupnosti v Kanadi. Praznovali ste okrogle obletnice društev, letovišč, folklornih skupin, dve folklorni skupini sta bili na uspešni turneji po Sloveniji in v številnih društvih ste uveljavili vrsto mladih voditeljev. Prav tako ste v program vaših prireditvev uspešno vključili gostovanja vrste kulturnikov iz Slovenije in na ta način poživili sodelovanje med Slovenijo in Kanado ter popestrili vaše kulturno družabno dogajanje. Velika zahvala velja vsem odbornikom in voditeljem, ki delu za skupnost posvečate velik del svojega prostega časa! A tudi vi se ukvarjate z neprijetnimi oz. težkimi vprašanji “kako naprej”, “kako pritegniti k sodelovanju še več mladih”, “kako osmisлити slovenstvo za drugo ali tretjo generacijo v Kanadi rojenih Slovencev in njihovih potomcev”... Še vedno vsi skupaj verjetno pogrešamo nekoliko večjo povezanost med društvi iz vse Kanade, pri čemer bi zaradi

številčnosti Slovenci iz Ontaria lahko odigrali ključno vlogo. V stikih s Slovenijo je zelo pomembno začutiti, da Slovenija, kot del EU, lahko pomeni izziv in priložnost za sedanje in nove generacije kanadskih Slovencev - intelektualcev, gospodarstvenikov, umetnikov, športnikov... Gre za dodano vrednost vas, dragi rojaki, ki živite dve identiteti, slovensko in kanadsko, in ki jih v sedanjih časih lahko obrnete v korist slovenske skupnosti v Kanadi in v blaginjo vas samih oz. vaših družin.

Letošnje leto je minilo tudi v znamenju nekaterih visokih obiskov med državama. Marca, komaj par mesecev po nastopu funkcije, je bil na obisku v Edmontonu in Torontu minister za Slovence po svetu in v zamejstvu dr. Boštjan Žekš. V maju je Slovenijo na povabilo predsednika Državnega sveta Blaža Kavčiča obiskal predsednik kanadskega Senata dr. Noël Kinsella z delegacijo, v oktobru pa smo po dolgotrajnih prizadevanjih uspeli izpeljati državniški obisk generalne guvernerke Hon. Michaëlle Jean, ki se je sestala s predsednikom dr. Türkcom in celotnim državnim vrhom, predstavniki oboroženih sil ter vrsto nevladnih organizacij v Sloveniji. Med državama smo podpisali sporazum o izmenjavi mladih, ki bo omogočal še bolj enostavno študijsko izmenjavo mladih Slovencev in Kanadčanov ter omogočal daljše bivanje v državi brez vizumov z namenom spoznavanja ljudi, kulture in življenja obeh držav.

V naslednjih nekaj mesecih bodo oči svetovne javnosti in številnih Slovencev uprte v Kanado. Slovenijo bo na olimpijskih igrah v Vancouvru in na Whistlerju

zastopalo blizu štirideset športnikov. Glede na rezultate Petre Majdič, Teje Gregorin, Robija Kranjca, Tine Maze ali Andreja Jermana v pretekli sezoni in na začetku letošnje ne bo nobeno presenečenje, če bo tudi na Whistlerju visoko zaplapolala slovenska zastava... Zimske olimpijske igre bodo iz Slovenije privabile navijače najboljših slovenskih smučarjev, skakalcev, tekačev, biatloncev, drsalcev in deskarjev, prav tako pa bo to tudi lepa priložnost za predstavitelje slovenskega gospodarstva in turizma v "Slovenski hiši" v okviru Westin resorta na Whistlerju. Prepričan sem, da bo ta največji praznik športa tudi lepa priložnost za predstavitev življenja in dela rojakov v Vancouvru in BC slovenskim medijem ter širši slovenski javnosti.

Drage rojakinje in rojaki, ob zaključku leta naj bo čas za zahvalo za vse tisto, česar smo se skupaj veselili. S sodelavcema ter našimi družinami smo vam iskreno hvaležni za vsa vabila na vaše prireditve. Žal se ne moremo udeležiti vseh, a vam zagotavljamo, da ste v naših mislih tudi takrat, ko moramo ostati v Ottawi. Kolegu Borisu Jelovšku se bo poleti končalo službovanje v Kanadi in že ob tej priliki mu izražam veliko hvaležnost za ves trud in prizadevanje, ki ju od novembra 2005 velikodušno vlaga v svoje delo na veleposlaništvu. A prepričan sem, da bo kolega Luka Kovačec, ki je v Ottawi preživel že svojo prvo zimo, več kot odlično prevzel številne naloge in nadaljeval začeto delo. Prav posebna zahvala velja tudi častnim konzulom Republike Slovenije v Kanadi. Častni generalni konzul gospod Jože Slobodnik opravlja veliko

delo v Torontu in brez tako požrtvovalnega sodelavca, ki velikokrat prevzame tudi predstavljanje veleposlaništva na vaših prireditvah, si skoraj ne znamo predstavljati našega dela. Častna konzulka dr. Ginette Gagne Koch v Monctonu nima tako številnih konzularnih opravil na vzhodu Kanade, a je odlična vez s političnim in gospodarskim vrhom atlantskih provinc. V letošnjem in prihodnjem letu pa je oz. bo še prav posebej obremenjen častni konzul v Vancouvru dr. Branko Palčič, ki opravlja številne konzularne zadolžitve na zahodu

Kanade in je tesno vpet v priprave na slovensko odpravo in promocijske prireditve v času XXI. Zimskih olimpijskih iger. Vsa-kemu posebej in vsem skupaj iskrena hvala! Tudi v prihajajočem letu vam bomo vsi z veseljem na razpolago pri predstavljanju Republike Slovenije v Kanadi.

Drage rojakinje in rojaki, voščim Vam vesel božič in zdravo, miru in sreče polno leto 2010!

Vaš
Tomaž Kunstelj, veleposlanik

Ob 20-letnici Kanadskega slovenskega kongresa

dr. France Habjan

Letos praznujemo 20-letnico ustanovitve Kanadskega slovenskega kongresa. Kongresna ideja se je porodila v Ljubljani leta 1986 in je v kratkem času zajela slovensko javnost v slovenskem zamejstvu, med slovenskimi rojaki in v Sloveniji. Svetovna

kongresna ideja je dosegla višek v usodnem zgodovinskem času, ko je med Slovenci dozorela ideja slovenske osamosvojitve. Svetovna kongresna organizacija je imela v tistem zgodovinskem času pomembno vlogo, povezovala naj bi Slovence zunaj

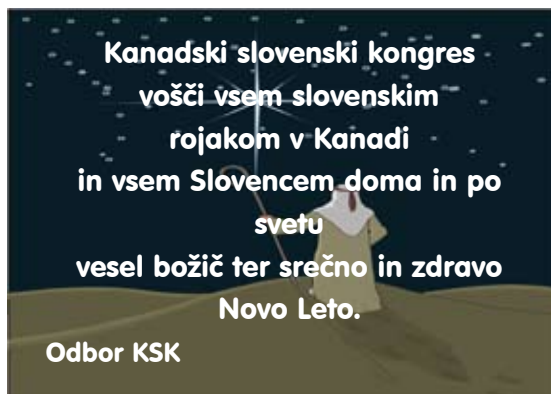

Prvi odbor leta 1990 - od leve: dr. F. Habjan, J. Slobodnik, L. Kocjančič, g. V. Batič, J. Vegelj, dr. Stres, J. Kastelic, dr. S. Pregelj, S. Kranjc, L. Škof, J. Pogačar in F. Osredkar

meja Slovenije z domovino in pritegnila k skupnemu nastopu vse tri Slovenije – matično, zamejsko in zdmsko - pri gradnji mlade slovenske države 26. junija 1991, ko so se po 54 letih v Cankarjevem domu v Ljubljani zbrali na prvem Svetovnem slovenskem kongresu predstavniki vseh treh Slovenij. Ko so na isti dan v večernih urah vojaške sile bivše države napadle Slovenijo, sta odlična politična in obrambna pripravljenost Slovenije presenetili nasprotnika.

Zgodovinsko pa je bil Kanadski kongres ustanovljen že poprej, 17. novembra 1989, v slovenskem starostnem domu Lipa. Pobudniki kongresne ideje so povabili številne rojake iz Toronta in Hamiltona na posvetovalne razgovore. Vabilu se je odzvalo lepo število rojakov. Na skupnem sestanku so pobudniki predstavili kongresno idejo, ki naj bi prvenstveno povezovala ves slovenski prostor, Slovenijo z zamejstvom in s Slovenci po svetu, hkrati pa so tudi nazorno osvetlili, kakšna naj bi bila kanadska kongresna organizacijska zgradba. Vsi prisotni so se strinjali s predlogom in izvolili 7 članski pripravljalni odbor ter ga zadolžili, da v 6 mesecih organizira in izvede ustanovni občni zbor in okvirno pripravi ustanovno listino. S tem postopkom je bil 17. novembra javno ustanovljen iniciativni odbor KSK, ki je pozneje postal Kanadski slovenski kongres. Daljši sprehod skozi 20-letno zgodovino KSK bomo prikazali v posebni izdaji Kongresnih misli.

Upravni odbor bo skrbno pripravil nad vse pester program za 20. občni zbor in or-

ganiziral veliko kulturno prireditev. Obe prireditvi pa bosta tokrat časovno in krajevno ločeni. Kulturna prireditev bo kakovostna, vsaj tako, kot so bile v preteklih letih, ko smo se mogli srečevati z vrhunskimi osebnostmi s slovenskega kulturnega znanstvenega in družbeno-političnega področja.

Kanadski slovenski kongres obvešča slovenske rojake v Kanadi, da sta bila v Upravni odbor Svetovnega slovenskega kongresa izvoljena predsednik KSK France Rihar in član nadzornega odbora KSK Jože Kastelic. Njun mandat bo trajal 3 leta.

Generalni častni konzul Jože Slobodnik

747 Browns Line, Toronto ON M8W 3V7

Tel: 416-201-8307

E-mail: JSlobodnik@bell.net

**Jože Slobodnik s soprogo Darjo
želi vsem rojakom vesele in
zadovoljne božične praznike ter
srečno, zdravo in uspešno
novo leto 2010**

Spoštovane rojakinje in cenjeni rojaki,

**V imenu slovenskih diplomatov v
Ottawi vam voščim veselo in doživeto
praznovanje božičnih praznikov ter
uspehov,
sreče in miru polno leto 2010.**

Tomaž Kunstelj
veleposlanik

Dragi rojaki, dragi podporniki Viktorija fonda

Milena Soršak

Bliža se deseta obletnica, kar ste najprej po radijskih valovih, potem pa tudi po Glasilu zvedeli oziroma sledili problemom, ki jih je takrat imela triletna Victoria. Marsikaj se je od takrat spremenilo, saj se je iz te potrebe ustanovil Viktorija fond, ki je v preteklih desetih letih finančno priskočil na pomoč v primerih med nami, ko OHIP in druge dobrodne ustanove niso krile stroškov terapij ali prepotrebni rekvizitov, ki so bili preveliko finančno breme za njihove družine. Zaradi vaše darežljivosti in pripravljenosti pomagati v potrebah smo zmogli marsikaj in smo lahko resnično ponosni na dosežene rezultate.

Posebno razveseljiv je bil odziv pred tremi leti, ko se je pokazala nujna potreba po nabavi vozila z dvigalno napravo za Sarah Žagar. Z dobro organiziranim srečolovom in dobrodelno prireditvijo se je zbralo skoraj 20.000 dolarjev, ki so bili porabljeni za plačilo stroškov vgraditve dvigalne naprave, kar je omogočilo znatno olajšan prevoz.

Pred nekaj tedni smo ponovno dosegli zavidljiv uspeh. Družini Grzinčič je s pomočjo fonda uspelo nabaviti rabljen, že adoptiran van s podobno strukturo, kar spet pomeni ugodnejšo in varnejšo vožnjo za Victorio.

Vsem, ki v fond prispevate, nekateri tudi med letom ob različnih prilikah, se iskreno zahvaljujem in upam, da vam že zadovoljstvo, ki ga čutite ob sreči in razveselitvi, poplača vašo darežljivost, prav tako hvala Belokranjskemu klubu, pod čigar okriljem Viktorija fond deluje. Organizacija bo v vsej polnosti mogla izvrševati svoje poslanstvo le, če jo boste podpirali, obe-

nem pa se nanjo v svojih potrebah obračali. Sporočite, če veste za primer, kjer je pomoč potrebna. Svoj dar naslovite na Belokranjski Sklad, Viktorija fond, 231 Whitchurch Mews, Mississauga, ON. L5A 4B2. Dobili boste potrdilo za davčno olajšavo.

Talent show, ki je bil prvič organiziran leta 2006 v korist Viktorija fonda, sedaj postaja že tradicionalna prireditev. Poleg humanitarne akcije opravlja tudi poslanstvo druženja, še posebno za tiste, ki so zaradi velikih razdalj ali drugih razmer odmaknjeni od slovenske skupnosti, in možnost nastopanja, posebno mladih, ki želijo svoje talente deliti v dobrobit potrebnim, prav tako nudi priložnost vsakemu posamezniku, da more pri organizaciji ali pripravah sodelovati in tako prispevati k vsestranskemu uspehu.

Prihodnji **Talent show** bo **21. marca 2010** v cerkveni dvorani na **Brown's Line, Toronto**. Vsi, ki želite s svojimi talenti sodelovati, prosimo, da se čimpreje, najkasneje pa do 14. februarja, prijavite **Matiju Lebarju (647-295-0192), Mojci Dimperio (905-403-8900)** ali **Mileni Soršak (905-276-7258)**. K sodelovanju vabimo tudi rojake iz Slovenije ali kod drugod, ki bi se takrat morda zadrževali v Torontu. Prav tako bomo veseli vsake pomoči pri promociji prireditve, administraciji, pripravi dvorane in peki peciva. Svojo pripravljenost prav tako sporočite na eno od zgornjih števil. S skupnimi močmi bomo olepšali dan vsem in vsakemu posebej.

Ob tej priliki naj prav vsem v imenu odbora in tistih, ki so vaše dobrote deležni, zaželim blagoslovljene božične praznike in mir srca.

From Victoria Grzinčič

Dear friends!

Thank-you for your very generous donations to the Victoria fund to help us pay for the modified van, it is so very appreciated. It will make traveling with the power chair so much easier. My mom had to push me everywhere because it is extremely difficult and frustrating for me to push myself in the manual chair, but now I will be able to drive myself everywhere we go.

Thank-you once again for all your donations and continued support.

Sincerely,
Victoria

**Hvala lepa vsem za vso pomoč.
Družina Grzinčič**

Ali poznate zakone o prometu?

Zakoni v prometu se spreminjajo in tiste, ki niso povsem na tekočem s spremembami, lahko nepoznavanje in neupoštevanje predpisov drago stane. Konec oktobra je stopil v veljavo zakon o prepovedi uporabe ročnih telefonov in drugih naprav v avtomobilu, dovoljena pa je uporaba tistih naprav, ki omogočajo vozniku proste roke.

Kar nekaj Slovencev me je opozorilo na predpis, ki je že nekaj let v veljavi, pa se mnogi vozniki ne zavedajo visokih kazni za njegovo kršitev. Gre za zakon, ki naj bi na cestah varoval policaje in osebje drugih varnostnih vozil. Če varnostno vozilo (policijsko, reševalno, požarno ali drugo varnostno vozilo s prižganimi utripajočimi

rdečimi lučmi) stoji na robu ceste, mora vozilo, ki v isti smeri pripelje mimo prostem levem pasu (če ima cesta več pasov), zmanjšati hitrost in pred parkiranim varnostnim vozilom premenjati pas, tako da je en cestni pas prost za delo, ki ga opravlja varnostna služba.

Kazni za kršitev tega prometnega predpisa so zelo visoke: za prvi tovrstni prekršek je kazen od 400 do 2.000 dolarjev, za naslednje tovrstne prekrške pa od 1.000 do 4.000 dolarjev, šest mesecev zapora ali celo oboje, lahko pa tudi odvzem vozniškega dovoljenja. Poleg tega voznik za tovrsten prekršek obvezno izgubi tri točke.

Zlati jubilej Viktorja in Marije Sluban

Cvetka Kocjančič

Konec oktobra sta v Torontu praznovala zlato obletnico poroke Viktor in Marija Sluban. Rojakom v Torontu sta sicer manj znana, saj sta večino svojega življenja preživela v severnoontarijskem rudarskem mestu Sudbury.

Viktor in Marija sta oba po rodu Primorca, doma iz okolice Sežane, in sta se poznala že v domovini.

Viktor se je rodil v naselju Mahniči kot najmlajši od treh Slubanovih otrok. Kot izučenega mizarja ga je leta 1958 zvabil svet. Ker je živel v obmejnem pasu, mu ni bilo težko oditi v Italijo, od tam pa je šel naprej v Francijo, v Marseille, kjer je dobil zaposlitev v mizarški delavnici.

Marija je bila najmlajša od petih Renerjevih otrok iz vasice Ravnje. Sestra Albina je že kot dojenček umrla, pa tudi brata Jožeta je po večletni bolezni doletela prerana smrt. Brat Milan je bil zaposlen v Ajdovščini in do svoje smrti skrbel za dom.

Ludvik je odšel v Kanado, bratu Milanu

pa ni uspelo in je ostal doma. Marija se je po končani šoli zaposlila v pisarni v tovarni pletenin, aprila 1959. leta pa je odšla za Viktorjem v Francijo, kjer sta se v Marseillu 24. oktobra poročila, naslednje leto pa sta se za stalno odselila v Kanado, in sicer v Sudbury, kjer je že živel Marijin brat Ludvik.

Viktor je nekaj časa delal pri različnih gradbenikih, leta 1965 pa je dobil zaposlitev pri podjetju MacIssac Mining and Tunneling Company in je zaradi svojih sposobnosti in vestnega dela hitro napredoval do predelavca. Delal je večinoma na površinskih gradbenih projektih v okolici Sudburyja in tudi po drugih krajih severnega Ontaria. Z njegovim priporočilom je tudi več drugih Slovencev dobilo zaposlitev pri tem podjetju.

V Sudburyju so se jima rodili trije sinovi – Danny, Robert in Mark. Marija je skrbela za dom in družino, obenem pa je po svojih močeh pomagala Viktorju pri njegovem privatnem dodatnem podjetništvu, ko je začel graditi in prodajati hiše.

Ko se je Marijin brat 1964. leta z družino preselil v Vancouver, sta se še bolj navezala na slovensko skupnost, ker sta se zavedala, kako potrebno je, da se Slovenci med seboj povezujejo in si medsebojno pomagajo. Bila sta med ustanovnimi in najbolj delavnimi člani Slovenskega društva Sudbury. Ves čas njunega bivanja v Sudburyju sta bila tudi v upravnem odboru društva, ki je kljub temu, da tamkajšnja slovenska skupnost v primerjavi z drugimi narodnostmi ni bila tako številčna, dosegalo zavidljive uspehe, in to predvsem zaradi zagnanih članov, kot

sta bila Slubanova, ki so dali vse od sebe, da bi bili Slovenci prepoznavni tudi v širši kanadski družbi. Že prvo leto po ustanovitvi je društvo na Folk Arts Festivalu 1967 za sodelovanje v "Centennial Parade" izmed številnih etničnih skupnosti dobilo prvo mesto. To je člane navdalo še z večjim navdušenjem, da so se odločili za nakup zemljišča ob jezeru Wolf Lake, kjer so zgradili lep društveni dom. Polega tega, da je Viktor založil precej svojega denarja za gradnjo, je prispeval tudi svoje gradbene izkušnje in nešteto ur prostovoljnega dela, da so do jezera napravili cesto in na mesto stare kočice zgradili lep nov društveni dom. Tam so se v poletnih mesecih shajale slovenske družine, otroci so se med sabo družili in vsi so bili kot ena sama velika družina. Tam so se stkala trajna prijateljstva, ki so ostala tudi še potem, ko se je večina Slovencev izselila iz Sudburyja in so društveni dom prodali, ker ni bilo več dovolj članov, da bi ga lahko vzdrževali.

Konec osemdesetih let, ko je zaradi zapiranja rudnikov Sudburyju začelo groziti počasno umiranje in se je veliko ljudi, še zlasti mladih, izselilo, so tudi Slubanovi začeli razmišljati o selitvi, dokončno pa so se odločili leta 1995. Prodali so svoje imetje v Sudburyju in se preselili v Toronto. V Mississaugi so si zgradili novo hišo, kjer je še posebej živahno, ko pridejo na obisk njuni fantje z družinami.

Po preselitvi v Toronto sta se Viktor in Marija priključila primorskemu društvu Simon Gregorčič, kjer se je Marija hitro pridružila članicam pri delu v kuhinji, zadnja štiri leta pa je prav ona zadolžena za vodstvo kuhinje. Lani je na tem letovišču za mlade

priredila tečaj v peki jabolčnega zavitka. Tudi Viktor pomaga pri delih na letovišču.

Je tudi navdušen balinar in rad balina na letovišču društva Simon Gregorčič, pa tudi na balinišču pri starostnem domu Lipa, kjer se mu pri balinanju rada pridruži tudi Marija.

Lepo število gostov, ki so se udeležili njunega jubilejnega slavlja, še zlasti prijateljev iz Sudburyja, tistih, ki so tam ostali in tistih, ki so se razselili po južnem Ontariu, dokazuje, da so prijateljske vezi še vedno trdne. Pa tudi člani društva Simon Gregorčič so s svojo udeležbo pokazali, da cenijo njun prispevek za dobrobit društva. Lepa gesta zlatoporočencev je bila, da sta namesto daril želela, da gostje raje darujejo za starostni dom Lipa.

Jože Žoldoš 1931 - 2009

Po mučni bolezni je 2. novembra 2009 v Torontu v 78. letu starosti umrl poznani prekmurski rojak Jože Žoldoš.

Rojen je bil leta 1931 v družini sedmih otrok v prekmurski vasi Črenšovci. Da bi si ustvaril lepše življenje, je leta 1956 odšel v Avstrijo, od tam pa naprej v Kanado, kamor je za njim prišla tudi njegova bodoča žena Agata Vinčec. Poročila sta se v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Tej župniji sta ostala zvesta tudi potem, ko sta se iz centra Toronta odselila v predmestje. V zakonu se jima je rodilo pet otrok – sinovi Jozef, Stan in Daniel ter hčerki Cvetka in Rose. Vzgojila sta jih v lepem krščanskem duhu in jim bila v oporo v vseh življenjskih preizkušnjah ter bila lep zgled tudi svojim vnukom.

S svojo trdno vero, življenjskim optimizmom in s svojo delavnostjo je bil svetel vzgled svojim otrokom, vnukom in številnim drugim ljudem. Že pred desetletji so mu zaradi nezgode amputirali skoraj celo roko, pa ga to ni potrlo; njegov stisk roke je bil vedno tako pristen in prisrčen, kot bi na roki imel vseh pet prstov. Tudi pri delu mu njegova invalidnost ni bila nikoli v oviro in

prav zaradi tega so ga mnogi občudovali, med drugimi še posebno njegov sin Jozef, ki je plastični kirurg in svojega očeta večkrat postavlja za vzgled svojim pacientom.

Jože Žoldoš je bil v Torontu poznan kot uspešen podjetnik. Že leta 1963 je ustanovil samostojno podjetje Toronto Kitchen Equipment, kjer so našli zaposlitev številni slovenski priseljenci. Nekateri od njih so potem, ko so si tam nabrali izkušnje, ustanovili svoja podjetja, in Jože je bil ponosen, da jim je lahko pomagal do uspeha. Njegovo podjetje je bil njegov drugi dom in njegovi delavci so se počutili kot del njegove družine. »Nikoli ne bomo imeli tako dobrega delodajalca, kot je bil Joe. Bil mi je kot oče, kot prijatelj in kot mentor,« je o njem zapisal eden od njegovih delavcev. V poslovnem svetu je bil Joe močno spoštovan, saj so si njegovi izdelki utrli pot celo v Belo hišo. »Vedno se bomo spominjali moža, ki je prišel v Kanado s popotno torbo in postal ikona torontske kovinske predelovalne industrije. Njegovo življenje je bilo vzgled »železne volje, modrosti, ljubezni in trdega dela,« je nekdo pred kratkim označil poslovno predanost tega prekmurskega rojaka, ki se je tudi po težki operaciji srca in po avtomobilskih nesrečah vedno z isto predanostjo posvečal družinskemu podjetju.

Kljub polstoletnemu bivanju v tujini ni Jože pozabil svoje rodne vasi v Prekmurju. Izdatno je pomagal župniji v Črenšovcih in po njegovi zaslugi tam stoji tudi prvi spomenik izseljencem v Sloveniji.

Novice in zanimivosti

Delavske demonstracije v Ljubljani – 28. novembra je sedem sindikalnih central ob sodelovanju upokoјencev in študentov v Ljubljani izvedlo množične demonstracije, na katerih so zahtevali zvišanje minimalne plače, ki je sedaj približno 431 evrov (to je pod pragom revščine, ki je pri 562 evrih) na 600 evrov, umik vseh zanje spornih predlogov nove pokojninske reforme, še posebej podaljšanje upokoјitvene starosti na 65 let. Po nekaterih ocenah se je na demonstracijah, ki so potekale mirno, zbralo okoli 30.000 ljudi.

Clinton v Ljubljani – Na predavanju v Ljubljani je bivši ameriški predsednik Bill Clinton poudaril potrebo po krepitvi pozitivne soodvisnosti v svetu in pohvalil miroljubno in racionalno reševanje slovensko-hrvaškega mejnega spora. Sloveniji je svetoval, naj poskuša najti izhod iz gospodarske krize z iskanjem novih trgov oziroma novih virov delovnih mest.

Slovenski predsednik Danilo Türk in Clinton sta na srečanju v daljšem pogovoru izmenjala poglede na aktualna vprašanja v jugovzhodni Evropi, Evropski uniji in nekatera svetovna vprašanja.

Clinton je bil častni gost Poslovne konference Portorož, ki letos izjemoma poteka v Ljubljani. Na konferenci so skušali letos najti odgovore na vprašanja, kako se različne oblike kapitalizma spopadajo z gospodarsko krizo in kaj nas čaka leta 2010.

Največja križarka na svetu – Konec

oktobra letos je v Fort Lauderdale, Florida priplula največja ladja za križarjenje na svetu, imenovana Morska oaza, ki je petkrat večja, kot je bil Titanik. Zgradili so jo v finski ladjedelnici za družbo Royal Caribbean. Na svojih šestnajstih nadstropjih ima ta ladja šest zabaviliških prostorov z bazeni, igralnicami, gledališči, športnimi igrišči ter 28 modernih apartmajev in 2.700 prostornih sob za goste.

Slava vojvodine Kranjske je eno najpomembnejših znanstvenih del o Sloveniji. Valvazor jo je napisal v nemščini in je izšla leta 1689. Zajema 15 knjig velikega formata, skupaj 3.552 strani, ter 528 bakrorezov. Do letos je bilo v slovenščino prevedenih le nekaj odlomkov, letošnje jesen pa je izšel celotni prevod prve knjige, celoten prevod v petih knjigah pa naj bi bil končan do oktobra 2013.

20-letnica padca berlinskega zidu – V nemški prestolnici so s prireditvijo »Padec zidu in združitve – zmaga svobode« proslavili 20. obletnico padca berlinskega zidu. Poleg glavnih zgodovinskih akterjev Georga Busha starejšega, Mihaila Gorbačova in Helmuta Kohla so se slovesnosti udeležili tudi zdajšnja nemška kanclerka Angela Merkel in nemški predsednik Horst Kohler.

Najstarejša Slovenka – Najstarejša Slovenka Katarina Marinič, doma z Deskel, je pred kratkim praznovala svoj 110. rojstni dan in je tretja najstarejša Zemljanka. Živi v

novogoriškem domu upokojencev in je kljub visoki starosti tako zdrava, da zdravnika in zdravil skoraj ne potrebuje. Visoko starost pripisuje skromnemu življenju, verjetno pa imajo zasluge tudi dobri geni, saj je tudi njena nečakinja že dočakala sto let.

Zakon o izbrisanih – Slovenska vlada je pred kratkim sprejela zakon o takoimenovanih izbrisanih in izdala status stalnega prebivališča tistim, ki niso bili med prvimi 2.200 osebami, ki so ta status že dobile. Po navedbi notranje ministrice Katarine Kresal je bilo leta 1992 okoli 25.000 bivših Jugoslovanov izbrisanih iz registra stalnih prebivalcev Slovenije. Izbrisani in njihovi v Sloveniji rojeni otroci si bodo lahko pridobili status stalnega prebivališča, če izpolnjujejo pogoje. V novem zakonu pa ni govora o državljanstvu, ne o kompenzaciji, toda mnogi Slovenci se bojijo, da bodo »izbrisani« z ureditvijo stalnega prebivališča zahtevali prav to.

Smrt slovenskega alpinista – Pri samostojnem vzponu na 7.227 metrov visoko himalajsko goro Langtang Lirung se je smrtno ponesrečil slovenski alpinist Tomaž Humar. Domnevajo, da je umrl v noči na 10. november, potem ko se je dan poprej pri nesreči poškodoval. Našla ga je švicarska reševalna ekipa šesti dan po nesreči. Humar je bil eden najboljših alpinistov

Tomaž Humar

na svetu. Njegovi svojci so se odločili, da njegovih posmrtnih ostankov ne bodo prenesli v domovino, temveč bodo njegov pepel raztrosili pod goro, ki ga je vzela.

V Kamniški Bistrici se je na posebni slovesnosti od Humarja poslovilo okoli 2.000 ljudi. Visoko v Himalaji je od leta 1977 končalo življenje več kot 20 slovenskih alpinistov, od avgusta lani kar trije.

Slovenci premagali Ruse – Slovenski nogometaši so 18. novembra na odločilni tekmi za uvrstitev v svetovno prvenstvo v Mariboru pred očmi ruskega predsednika Medvedjeva premagali rusko reprezentanco z rezultatom 1:0.

Nova ameriška strategija glede Afganistana – Ameriški predsednik Barack Obama je napovedal, da bodo ZDA v Afganistan do polovice naslednjega leta poslale dodatnih 30.000 vojakov, umik pa naj bi začeli julija 2011. ZDA pričakujejo, da bodo članice NATO-a poslale v Afganistan med 5.000 in 7.000 dodatnih vojakov.

Zakon o zdravstveni reformi v ZDA – Ameriški predsednik Obama je zabeležil prvo politično zmago pri sprejemanju zakona, s katerim bi priskrbeli zdravstveno zavarovanje za 36 milijonov Američanov, ki do sedaj zdravstvenega zavarovanja nimajo. Za osnutek zakona je glasovalo 220 kongresnikov, proti pa 215, med drugimi tudi 39 demokratov. Vprašanje pa je, če bo zakon sprejel tudi ameriški senat, ker ga šele potem lahko podpiše predsednik.

20-letnica Demosa – Pred dvajsetimi leti je bila v Sloveniji ustanovljena Slovenska demokratična opozicija z namenom, da bi dosegla suverenost Slovenije in miren prehod v demokracijo. Prvotne članice koalicije so bile Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije (predhodnica SDS) in Slovenski krščanski demokrati, pozneje pa so se v koalicijo vključili še Slovenska kmečka zveza (poznejša Slovenska ljudska stranka), Zeleni Slovenije, Slovenska obrtniška stranka in upokojenska stranka Sivi panterji. Po zmagi na spomladanskih volitvah leta 1990 je Demos sestavil prvo demokratično izvoljeno slovensko vlado, katere predsednik je postal predsednik SKD Lojze Peterle. Zaradi notranjih nesoglasij je Demos 30. decembra 1991 razpadel.

Potočnik evropski komisar za okolje - Jose Manuel Barroso je predstavil nove člane prihodnje Evropske komisije. Slovenski kandidat Janez Potočnik je dobil resor za okolje. Ker gre za resor, ki se ukvarja z enim najbolj aktualnih sodobnih vprašanj, Potočnikovo imenovanje pomeni svojevrstno priznanje Sloveniji.

Petelinji zajtrk v Torontu – V okviru evropskega filmskega festivala so v Ottawi, Torontu in Vancouvru predvajali tudi slovenski film *Petelinji zajtrk*. Film *Petelinji zajtrk* režiserja Marka Nabreščaka je bil najbolj gledan film vseh časov v Sloveniji. Lani je Slovenijo zastopal kot kandidat za tujejezičnega oskarja.

Slovenska balerina nastopa v Torontu – V baletnem gledališču Toronto International Ballet Theatre bo v predstavi *Nutcracker* 12. in 13. decembra nastopila slovenska primabalerina Bojana Nenadović Otrin.

Na seji SŠK v Mariboru so slovenski škofje Peter Štumpf, Marjan Turnšek in Anton Stres predstavili temeljne usmeritve svoje škofovske politike. Med odprtimi vprašanji je nadškof Stres označil za politično najbolj pereče šolstvo, izboljšati pa bi bilo treba tudi stvari na davčnem področju in doseči bolj sistematično sodelovanje z državo pri varstvu kulturnih spomenikov, rešiti bi bilo treba odprta vprašanja na področju duhovne oskrbe v bolnišnicah in v vojski.

Za svojo glavno skrb je nadškof Stres navedel prizadevanje za rast vere v Sloveniji in zunaj nje.

Nova gripa v Sloveniji - V Sloveniji je bilo sprva bolj majhno zanimanje za cepljenje proti novi gripi, a se je pokazalo, da je gripa bolj nevarna, kot so si mnogi mislili. Nova gripa je do 8. decembra v Sloveniji terjala že dvanajst smrtnih žrtev.

80-letnica Slavka Avsenika - Slovenska legenda narodno-zabavne glasbe Slavko Avsenik je pred kratkim slavil svoj 80. rojstni dan. Na Avsenikovi domačiji v Begunjah uspešno ohranjajo in z raznovrstnimi prireditvami predstavljajo bogato dediščino Slavkove mednarodne kariere ter dosežkov. Njegovo glasbeno pot pa že nadaljuje vnuk Sašo, sin Grege Avsenika.

Božič v slovenski literaturi

Sveta noč

F. S. Finžgar (odlomek)

Sveta noč, blažena noč...

Od kdaj si spočeta, ti skrivnostna noč? Od kdaj pričakovana, od kdaj zaželena, kolikokrat hrepeneče prerokovana - ti sveta noč, blažena noč? Iz vseh duš bednega človeštva so poganjale tvoje kali; v umu modrijanov si se lesketala kot daljna lučca, v srcih pastirjev si brlela, po pergamentih božjih vidcev si bila oznanjena.

In prišla si. Nebo je zažarelo, zvezde zamigljale, hribočki so se posuli s cvetjem, novi studenčki so privreli iz tal, skozi tiho noč je šlo čudežno, neslišno petje ptičkov, veselstvo je od veselja vztrepetalo, da se je soha Jupitrova v velikem poganskem mestu zamajala, padla s podstavka in se razbila na kosce. Z neba je prihitel kot svetel meteor angel in razodel pastirjem: »Naznanjam vam veliko veselje. Nocoj vam je rojen Zveličar, ki je Kristus Gospod!«

Sveta noč, blažena noč!

Skoraj dva tisoč let stara in vedno mlada; velemesta so se sesula v prah, a ti noč, žariš. Kraljestva so padla, ti vstajaš vsak božič pred nami živa in blagoslovljena. Človeštvo rije in se vije v bojih in bolečinah, ti ljubo prepevaš: Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje! Zares, mir v svetu bo ljudem le, če je v njih volja do miru.

Sveta noč, blažena noč!

Božični večer

Josip Stritar (odlomek iz romana Gospod Mirodolski)

Zgodnji mrak krije gore in dole; vse je tiho, tako praznično tiho kakor v tisti sveti, blaženi noči, ko se je rodilo rešenje človeštva, ko so peli nebeški angeli pastirjem na paši: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem!« S prazničnim belim prtom je pogrnjena zemlja in z jasnega neba se blešče prijazne zvezde. In čuj, iz bližnjega zvonika zadone božični zvonovi tako milo in tako ljubo; tako veselo in tako otožno; tako vabljivo in tako tolažno! To niso zemeljski glasovi; z onega sveta prihajajo, iz daljne, neznane dežele miru, kamor hrepene človeška srca iz solzne doline; mehko se razlegajo po molčeči dobravi in sladko odmevajo v človeškem srcu. Kdor je čul v otročjih letih doma te blažene glasove, naj biva onkraj morja, na drugem koncu sveta, naj mu bo srce otrplo v žalostnih skušnjah življenja; ko mu pride sveti večer, tedaj se mu zbudi teh glasov spomin; zdi se mu, da mu zopet done, kakor so mu nekdaj doneli v nekdanji domovini, v srečni mladosti, ki je tako daleč, tako daleč za njimi!

Slovenski strop

Oton Župančič

Slovenski strop izhaja iz kota,
od jaslic, od Betlehema,
od rojstva božjega,
od božiča.

Jaslice v kotu nad mizo,
mah in pastirčki, hlev in sveta družina in
Betlehem,
na črnem stropu bele zvezde,
od zvezd zlati orehi,
in od največje zvezde, od najumetneje
izrezljane
(otroci so se igrali, zato je tako umetna)
Sveti Duh.

Odhajali so sveti trije Kralji
za zvezdo repatico,
in jaslic ni več,
ali nad mizo je ostalo nebo
z zvezdami, orehi,
s svetim Duhom,
in družina se zbira pod njim
leto in dan.

Da je meni izslikati slovensko sobo,
da mi je razdeliti slovenski strop
po umetnosti in po narodni volji:
naši sobi središče je kot,
naš strop izvira iz kota,
naše leto iz božiča,
naša družina iz svete družine,
naša misel iz svetega Duha -
tako je hotel naš narod.

Božična pesem

Ljubka Šorli

Ko nad zemljo bo noč nocoj
tiho se razgrnila,
ko bo na nebu kakor kres
zvezda se zasvetila,
pojdejo duše naše od tod,
pojdejo daleč na božjo pot...
Stokrat ponižane,
stokrat razžaljene,
v mrzlih viharjih
stokrat razgaljene,
pot bodo našle tja v Betlehem
k jaslicam svetim
v božji objem.
Kaj, če od dolge poti bodo strtle!
Saj so jim duri hlevca odprte...
Angeli bodo vanj jih peljali
in jim detece pokazali.
V jaslih na slami jih pričakuje,
da jih z zakladom svoje ljubezni
obsuje.

Christmas in The House of Our Lady Help of Christians

Christmas bells were ringing, from the East and from the West; Christmas songs poured down from the highest heavens and surged up from the wintery earth. That was the day when the Son of Man was born, and all human hearts opened up to Him in love and thanksgiving, all human hearts yearned for Him.

Thousands of sad, wounded hearts went out towards Him. All the poor, the downtrodden, the forsaken made a pilgrimage to Him, an endless procession. All those who had been battered by cruel fists, opened their weary eyes and lifted up their wounded arms; they carried their hearts towards Him. The Crucified Man accepted everyone; He forgot no one who came to Him, He gave each one His precious gifts. And they were grateful to Him and they trusted Him. The Gift he gave them was worth more than all the corrupt wealth sold by the corrupt lives for the corrupt hearts. All those who were touched by his merciful hand, who were blessed by his look, had their eyes opened, their burdens relieved and they jumped for joy. The Eternal Man had given them eternity. And whenever their suffering became too hard to bear, their hearts went up to Him, in the land of fulfilled hope and forgotten suffering.

Christmas bells rang out from the East and from the West and all over the earth the wounded and downtrodden arose. Suffering celebrated a great feast of hope and triumph; those who realized that the road to eternal happiness leads through Calvary, were

comforted beyond measure. Those, who knew they were in Him and a part of Him, because they were whipped and crowned with thorns, stood proud and victorious.

This is how they celebrated the feast, marking the beginning of the glorious journey of the Son of Man. There was not a single poor heart which did not rejoice; it barely understood the joy that reached its pinnacle. The downtrodden and forsaken could barely realize the meaning, yet they felt as if in a dream upon hearing the comforting words and upon feeling his merciful Hand on their troubled brow, on their shoulders, wounded by heavy burdens. The earth down below was in darkness, full of tears, blood and ugliness; however, that night, thousands and thousands of lights were lighted; countless flames wafted up, trembling and flickering and yearning towards heaven...

Note: The description of the meaning of Christmas taken from Ivan Cankar's novel Hiša Marije Pomočnice, translated by Cvetka Kocjančič.

**Peace on Earth and
Goodwill to all Men**

Nekoč - v božičnem času

Martin Polanič

Že nekaj dni so nizki sivi oblaki, ki so komaj vidno jadrali nad že zasneženo pokrajino, obetali nekaj svežega snega. Vendar kaj hujšega, kakor redke snežinke, ki so se brez šuma vrtinčile na zemljo, ni bilo. Čez belo polje je vel zimski mir zasnežene pokrajine, ki ga je tu in tam zmotilo ciglanje kragulčkov v sani vpreženih konjskih vpreg, ki so skoraj neslišno hitele v mesto še po zadnjih opravkih. Ob potoku pa se je po debeli zamrznjeni sneženi odeji, ki se je v mesečnih nočeh lesketala kakor mokro vidrino krzno, na smučeh poganjal in hitro drsel lovski čuvaj, naložen z velikim polnim nahrbtnikom hrane za divjad. Dimnikarski mojster in njegovi pomočniki so že nekaj dni - kakor vsako leto - po hišah raznašali koledarje, na katerih je bila podoba dimnikarja: s prašičkom pod pazduho, z omelom in lestvijo na ramenih ter s štiriperesno deteljico za črnim klobukom.

Kljub zunanjemu miru, ki ga je kazala zimska idila, pa je po domovih bilo veliko dela in vrveža s pripravami na enega najlepših praznikov v letu. Po dvoriščih in skednjih so ljudje čistili in spravljali orodja. V toplih kuhinjah so mlajši trli orehe in lomili makove glavice, katerih drobno, temno sivo seme, so stresali v velike okrogle sklede. Gospodinje so si dajale opravka s pripravo in peko prazničnih dobrot, pri tem pa vpile na vsakogar, ki je neprevidno vstopil, naj vendar hitro zapre vrata, da ne bo prepriha, ki bi jim lahko pokvaril vzhajajoče testo. Spet drugi so delali okraske iz barvastega

papirja ali z zlato in srebrno barvo mazali orehe in storže. Šolski dečki so vneto pletli iz tankega vrbovega šibja vitke korobače in rezljali leskove palice, da bi bile pripravljene za pametivo ali tepežni dan. V zgodnjih jutranjih urah pa so se po vasi razlegali obupni klici nesrečnih pujskov. Bilo je le še nekaj dni do Božiča.

Tako je med delom in pripravami končno prišel težko pričakovani Sveti večer. Izpod temnega neba so se usipale čedalje gostejše snežinke in kmalu je snežilo, kakor da so tam zgoraj, pod hudim sneženim bremenom, popustile nebeške zapore. V kratkem času je kakor puh tanka bela odeja pokrila zamrznjeno sneženo skorjo, zakrila stare sledove, se lovila na gole veje dreves, človeškemu očesu pa nudila pravljичno lepo zimsko podobo.

V večernem mraku, ko so se po hišah ena za drugo prižigale luči - tu in tam še tudi petrolejke - se je skozi razsvetljena okna morebitnemu popotniku nudila lepa družinska slika: starši z otroci v velikih kmečkih izbah ob krašenju božičnega dreveščka (betlehe-me) in postavljanju jaslic.

Pozno zvečer, ko so obhodili in blagoslovili gospodarska poslopja, so prihajali ljudje iz toplo zakurjenih hiš, se med seboj klicali, trkali na vrata sosedov ter si voščili **“blagoslovljene božične praznike”**, potem pa so se z lahternami v rokah, med smehom in glasnim govorjenjem, odpravili preko bele ravnine, proti farni cerkvi, od koder je med gostim sneženjem zvonilo in zvonilo...

Bil je Sveti večer!

Božične razglednice s Floride

Irma M. Ožbalt

9. decembra

Trgovski center South Gate Mall je hladna oaza v vročem decembrskem popoldnevu. V njem mrgoli ljudi. Prerivajo se po prijetno zavutih hodnikih in postajajo pred izložbami, ki so do vrha polne bleščečega, mavrično pisanega božičnega razkošja. Ljudje so že zdavnaj pozabili, da je v besedi božič vpleten Bog. Še tisti, ki bi morda vedeli, na to ne pomislijo. To je čas trgovine, razburljivega pričakovanja, norost, ki se obnovi enkrat na leto, razvrat potrate, nakupovanja in sprejemanja darov. Čas obračuna pride kasneje, morda že na dan po božiču. Darove bo treba pregledati, oceniti, jih vračati in zamenjavati v trgovinah, vse to. A to bo kasneje. Do tistega čudežnega božičnega dne pa naj se veselo nadaljuje ta orgija nakupovanja, ta pijana začaranost množice, ta brezglavi vrtinec zapravljanja!

Hodniki so ovezeni s srebrnimi trakovi in umetnimi pentljami in plastičnimi vejicami božjega drevca; trakovi se lesketajo in trepetajo, nadahnjeni rožnato in modro in zlato, in božje drevce je pokončno trdo in strupeno zeleno, med listki pa se blešče položene živordeče jagode. Za temi sezonskimi dekoracijami tu in tam ujameš pogled na velikanske papirnate papige, ki kičasto vise tam vse leto kot trgovska značka South Gate Malla. Kmalu bodo spet zavladata in veselo opominjale turiste na lovu za spominki, da je Sarasota letovišče v večnem razkošju poletja na Floridi.

Tu prihaja tisti povsod pričujoči Božiček, eden izmed stotih, ki paradirajo skozi nakupovalne centre že vse od začetka decembra. Za tistimi vatastimi obrvmi so njegove oči vse rdeče, nekam jezne, usta, zgubljena nekje v gosti beli bradi, pa se krive nekam zaničljivo. Pod debelimi žametnimi oblačili se neprijetno poti. Cof, ki se utrujeno poveša na konici njegove rdeče kape, se ironično posmehuje tistemu krohotanju, tistemu večnemu "ho-ho-ho", ki ga trgovci zahtevajo od vseh teh rdečih možičkov, kar naprej, kar naprej...

Tu in tam prepoteni mož ujame kako utrujeno babico z vnučkom in potem se skupaj slikajo pred težko obloženim božičnim drevescem. Mož verjetno dobi provizijo od vsake slike. Včasih pozira tudi s kakim mladim parom, s takim, ki je pravkar prišel na medene tedne nekje s severa. Vstopijo se pod lepenkaste palme ali pa pred papirnatega morskega psa. Še mar mu ni. Vse skupaj je en sam delovni dolgčas, ho-ho-ho...

Iz božične trgovinice z umetninami prihaja cingljajoča, sladkobna muzika. Do stropa je polna samih božičnih rekvizitov in okraskov. Umetna, razkošna božična drevesa se krive pod vsemogočimi krogli in obeski: tu je plastični bor, ovešen s samimi kristalnimi zvezdami, tam spet cukreno rožnata jelka, ki se baha s čipkastimi punčkami in angelčki, potem pa tista srebrna, na kateri se položčeni papirnati gospodje klanjajo damam v kolonialnih

toaletah. Pod drevesci, povsod, tako da se komaj prerineš mimo, so razpostavljene košarice še drugačnih okraskov, pa zvezd, pa pentelj, in celi zavoji blestečih trakov. V varnem kotičku trgovinice so razstavljene jaslice, hlevčki, čisto pravi hlevčki in kipci; narejeni so iz lesa, keramike, porcelana, voska, marmorja, alabastra. Ne dotikajte se! Saj se nihče. Te Marije breskovbledih lic, ti rožnato nadahnjeni Jezuščki, ti krhki, stari Jožefi so predragi. Sicer pa, kaj bi z njimi? Naj jih obesiš na drevo?

Papirnica je polna kupcev. Večina se podi za majicami posebne sorte, ki jih prodajajo tu obenem z drugo robo. To so

majice - spominki: na njih so slike, prizori s plaže, prepleteni s sezonskimi, božičnimi: z rdečimi Božički in njegovimi škrati, s srnicami in smrečicami. Nekatere so osladno humoristične, nekatere nekoliko ali zelo dvoumne. Te so najbolj iskane. Potem so tu cele dolge police božičnih voščilnic, kakršnih si le poželiš: zimske pokrajine, naslikane ali fotografirane, družine zbrane pred plapolajočimi ognjišči, Božički vseh oblik in interpretacij, okroglonosi medvedki in mucke, srne z rdečimi pentljami ali jagodami ovitimi okoli rogov, religiozni motivi, na katerih se zapeljivi angeli bore za prostor s pisanimi svečami in pesmicami in odprtimi biblijami, in potem tiste vesele z napol oblečenimi devicami, pokritimi s koketnimi kapami Božičkov, pa okorni družinski oče Božiček z gospo Božičkovo. Umetnost in kič, pobožno premišljevanje in greh, vse skupaj, ena sama vesela zmešnjava.

Kupci so čisto zamaknjeni. Iz zvočnikov lije skadkobna božična muzika, vesele, poskočne pesmi, druga za drugo. Nikakih v dušo segajočih psalmov, nikakih pretresljivo resnih božičnih zbdob in molitev. Le tisti polkasti "Hej, okrasimo hiše, hej, z božičnim drevcem, fa-la-la-la ..." in tista oguljena popevčica o kraguljčkih na saneh. Denar se pretaka ko med.

Zunaj je temperatura okrog 30 C. Parkirani avtomobili so razgreti ko savne. Čudno pa je, da se grmovje, ki obkroža parkirišče, prav nič ne poveša v vročini. Bohotno je, vse temnozeleno. Veje z dolgimi rdečimi cvetovi, ki so kot omelca za steklenice, se rahlo gugajo v popoldanskem

vetrcu, zimzeleni hrasti pa stojijo na straži kot velikani z bradami iz španskega mahu. Asfalt diha ko raztopljen lava. Ljudje hitijo preko progatega parkirišča na vse strani. Ko pridejo do svojega avta, na hitro zbašejo vrečke in zavojčke na zadnji sedež, potem pa se brž odpeljejo. Hladilne naprave v avtomobilih delajo nadure.

Tik za ograjo, v tesnem prostoru med parkiriščem in prometno ulico Bee Ridge, se stiska majceno, staro pokopališče. Zapuščeno je, le visoke ciprese in hrasti ga nekoliko ščitijo pred ljudmi in elementi. Pokrito je z odvrženimi pločevinkami, lepenko, plastičnimi vrečkami, odvrženimi odpadki. Tu in tam kak prevrnjen kamen še straži pozabljenega rajnega. In tamle je majcena plastična smrečica, ovešena s tankimi aluminijastimi trakci, modrimi in srebrnimi. Božični dar nekoga komu. Jugovzhodni vogal velikanskega parkirišča,

tisti, kjer le redkokdo parkira, je pregrajen z zasilnim plotom. Od daleč se ti zdi, da so ga prekrili z velikansko rdečo preprogo. Pa je le trg za poinsettije. Te bahave škrlatne rože se razkazujejo v stotinah velikih in majhnih lončkov. Poinsettia, subtropska božična zvezda. Ob rdeči preprogi stojijo čisto prava božična drevesa, smreke, jelke, bori. Pripeljali so jih iz tistih daljnih gozdov nekje na severu. Smolasto dišeča para, ki se cedi iz pred kratkim posekanih dreves, se meša z izpuhi tisočev avtomobilov, ki drve mimo po Bee Ridge. Tu se dogaja nekaj svetoskrunskega. (O, tiste smreke moje mladosti, tiste mrzle noči in trde, bele zvezde na polnočnem nebu, tisti božični zvonovi z nebeškim razodetjem!)

“Koliko je tale poinsettia? Hvala. Zavijte jo, prosim.”

“V folijo?”

“Ja, rdečo folijo, prosim.”

Vseslovenski kulturni odbor,
redakcija radia Glas kanadskih Slovencev in uredništvo Glasila kanadskih Slovencev
želijo vsem rojakom in rojakinjam,
posebno še članom in sponzorjem VSKO,
vsem bralcem Glasila in
poslušalcem radia Glas kanadskih Slovencev
vesele in zadovoljne božične praznike z željo, da bi vas božični mir in blagoslov
spremljal tudi v prihajajočem letu 2010

Christmas Angels

Anne Urbančič

A sure sign of the arrival of Christmas festivities, hosts of angels have appeared throughout the busy metropolis: in enticing store windows, on colourful greeting cards, on gaily decorated trees. They come with billowing wings, sometimes with a radiant halo. In our iconic tradition, their luminous robes flow long and loose about them, their soft hair waves lustrously about their resplendent faces. Their eyes promise hope and comfort. They are ambassadors from Heaven to the earth below: they warn, they help, they reassure. We find solace in imagining them as benevolent beings of light.

In the Greek language, from which we get our word in both English and Slovenian, *angelos* means a messenger. We usually understand them to be spiritual entities. Interestingly, they are found in many cultures across the globe, not just in Christian lore, which assigns to each one of us a personal angel, the *Angel varuh*, or Guardian Angel. For all their mystery, these special angels seem to make their presence known to us time and again during our life crises; people even recount that their angels have appeared (and then just as quickly disappeared) in the form of a loving caring human being - a stranger, however. To other people, the delicate touch of an angel manifests itself in an intense feeling of being watched over and accompanied through troubled times. Angels light, they love; angels guard and guide. This they did also for Jesus, in his incarnate form from the moment of his miraculous and

immaculate conception.

Beautiful as they are, they are nowhere as numerous as at Christmas time.

Angels are also important entities in the life of Dora Kavčič. While you may not know her, you have probably seen her pretty Christmas angels in many Toronto area homes, both Slovenian and not. You may have received a Christmas angel made by her as a gift.

These exquisite crocheted pieces, along with bells and snowflakes, make an annual appearance at the Dom Lipa Christmas Bazaar. Like real angels, they disappear very quickly, and also like real angels, they bring benefits because all proceeds from their sales go back into Dom Lipa.

Dora Kavčič came to Canada in 1956. Unmarried at the time, she found a job in a plastics factory in Toronto, and then later moved to a position at what is now St. Joseph's Health Centre. Her first few years in Toronto were spent trying to establish herself in a new city in a new country, with a new language. She met Jože Kavčič in these years; they married in 1963. The couple moved to a house in west-end Toronto, and then, in 1971, to Etobicoke, where she still resides. Dora had learned to crochet before immigrating to Canada; these were simple beginners' stitches that the young girls were taught in school. Because crocheting materials were generally available only with great difficulty during the war years, Dora forgot about this talent of hers. Once she settled in Canada, however, she found

her evenings a wonderful opportunity to return to handicrafts. So, in her spare time, she started to make doilies. She re-taught herself those basic lessons from so many years before and began to recognize which thickness of thread was the most suitable for the patterns she chose. At first she kept the doilies for herself, and then she offered some as gifts. She discovered that, for her, crocheting was a relaxing pastime, an excellent after-work therapy that made her feel happy. So she decided to expand her repertoire by adding baby blankets: soft wool squares of beautifully crocheted shell patterns or popcorn stitches, and in a variety of pastel colours, or in myriad shades of white. Many of these travelled hundreds of kilometres through Ontario and to Slovenia for christenings. The notes and letters of thanks that came to her from mothers of newborns who had received her blankets made her realize that her work made others happy as well. She then began to make afghan blankets. The wool left over from these became potholders.

In 1995, after she had already been a retiree for several years, Dora joined the volunteers of the Seniors Club at Dom Lipa. She enjoyed her meetings with the ladies of the Slovenian community who come together weekly to quilt, knit and crochet. Most of the beautiful handicrafts the ladies create are then offered for sale as a fundraiser for Dom Lipa.

Dora's charming and bonny angels begin appearing at her house in the early spring, long before the Christmas season. Later will come the bells with their minuscule

Foto by Laurie O Handy

clappers and also the pristine snowflakes. Each of these intricately worked items takes several hours to make, and then requires hours of stiffening. For the angels, Dora works from a pattern that caught her eye in a department store; it intrigued her and she decided to try it. She worked patiently for a whole day. Although pleased with her work when the angel was done, she realized that it required some starching to make it hold its shape for hanging as a Christmas ornament. She was somewhat unsure of how to go about this process but then her daughter-in-law suggested using fabric stiffener. Again Dora's patience was sorely tested: working with a small foam-tipped brush, she had to dab and dart into all the hundreds of tiny nooks and crannies of the pattern to ensure that the little angel was sopping wet with stiffener. Then, more patience was required because it takes a full twenty-four hours for the piece to dry clear. At first, Dora made her angels as plain white ornaments but, as their popularity at the annual Bazaar grew, she added delicate rosettes and narrow satin

ribbons in shades of pink, blue, orange, coral and violet to enhance them. When she decided to add Christmas bells to her repertoire, she turned to a Polish friend (who coincidentally is also named Dora and shares the same birth date) for a pattern that came from Poland. More recently, she has added snowflake ornaments as well.

Widowed now, Dora rises early every morning to begin her crocheting. By 6 a.m. she has her needles in her hands, ball of thread or wool at the ready, a cup of coffee at the side. She works for about an hour, enjoying the early morning silence of the house, and the noises of the world awakening outside. Later, she picks up her work again, especially in the evenings, although working in front of the television makes her doze off. Her excitement for her projects grows as the annual Bazaar draws nearer. Once she has made two dozen or so of each item, she packs each carefully into a box to be transported to Dom Lipa. There, she sets up table-top Christmas trees on which to display the snowflakes and bells and angels, but not for long, as the ornaments are usually snapped up very quickly. Tired but happy that her angels have flown to other Christmas trees, Dora returns home. It is now time to begin crocheting chicks and bunnies for Easter.

Dora loves to crochet for the benefit of Dom Lipa. This is her secret ingredient, she says: you must love to do this kind of intricate and detailed work. And you must be very patient, for the little angels will not be hurried. The Archives of the Canadian Slovenian Historical Society was pleased and grateful to accept her donation of angels

as a record of the handiwork of the ladies in the Slovenian Canadian community, and as an illustration of community traditions during the Christmas season.

Perhaps your family also creates similar handicrafts, or has an arrival story you would like to share. The **Canadian Slovenian Historical Society** gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. You can help carry on the important work of the CSHS volunteers by becoming a member or by donating documents and artefacts of your own or your family's immigration history to the Archives. We are members of the Archives Association of Ontario (AAO) and of the Canadian Oral History Association (COHA) Look for us at community events. *Our Kdo Smo?* Program looks to identify Canadian Slovenians in numerous group pictures. Our *Povejte Nam Kaj* Program tapes the stories of arrival in Canada.

*On behalf of all the volunteers of
the*

*Canadian Slovenian Historical
Society, and the*

Canadian Slovenian Archives

*our very best wishes to you and
your families in this special
Christmas season.*

**Vesele božične praznike in srečno
novo leto 2010.**

Spored prireditev
Od 21. decembra 2009 do 21. marca 2010

Datum	Prireditelj	Kraj	Prireditev	Tel. številka
December 21	Sava	Breslau	Miklavževanje	519-884-4736
31	Sava	Breslau	Silvestrovanje	519-884-4736
31	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Silvestrovanje	705-435-7130
31	Lipa park	St. Catharines	Silvestrovanje	905-682-2922
31	Triglav	London	Silvestrovanje	519-666-0251
31	Sv. Gregorij Veliki	Hamilton	Silvestrovanje	905-561-5971
31	Župnija Brezmadežne	Browns Line	Silvestrovanje	416-255-2721
Januar 16	Večerni zvon	Browns Line	Koline	905-625-5485
24	Bled	Beamsville	Koline	905-563-1500
30	Skavti	Browns Line	Skavtski banket	905-896-3730
31	Slovensko letovišče	Browns Line	Občni zbor	
Februar 6	Slovenian Hunters & Anglers	Browns Line	Deer Banquet	705-435-7130
13	Slovensko letovišče	Browns Line	Pustni banket	905-238-5710
14	Župnija Brezmadežne KŽL	Browns Line	Polka mass - Družinsko kosilo	416-255-2721
14	Zvon	Windsor	Pustovanje	905-274-6391
19	VSKO	Browns Line	Prešernov večer	905-285-0979
28	Sava	Breslau	Občni zbor	519-884-4736
28	Triglav	London	Maša in Koline	519-666-0251
Marec 5	VSKO	Toronto	Občni zbor	905-285-0979
6	Sava	Breslau	Spomladanski banket	519-884-4736
7	Misijonski krožek	Browns Line	Misijonska tombola	416-255-2721
7	Holiday Gardens	Pickering	Občni zbor	416-431-9109
13	Bled	Beamsville	Lovski banket	905-563-1500
14	Krek Slovenian CU	Browns Line	Občni zbor	416-252-6527
16	Zvon	Windsor	Škofja Loka - pasijon DVD	905-274-6391
21	Triglav	London	Občni zbor	519-666-0251
21	Viktorija fond	Browns Line	Talent Show	905-276-7258

Dragi naročniki Glasila,

Najlepše se vam zahvaljujemo za vso dosedanjo podporo Glasilu, kajti z vašo naročnino se ta naša publikacija financira. Ker smo letos prešli na tiskanje v tiskarni, smo morali naročnino zvišati na 30 dolarjev, za ZDA na 35 dolarjev, za Evropo pa na 45 dolarjev. Upamo, da boste Glasilo še naprej z vašo redno poravnavo naročnine podpirali.

Uredništvo in uprava Glasila

Merry Christmas and Happy New Year from the Board and Staff of Krek Slovenian Credit Union. Our very best wishes for a wonderful holiday and a prosperous New Year.

Želimo vsem članom, njihovim družinam in vsej slovenski skupnosti, da bi bili božični prazniki polni duhovnih dobrot in leto 2010 srečno, zdravo in polno božjega blagoslova. Hvala vsem, ki ste pripomogli k našemu uspehu v letu 2009. Naj bo Krekova hranilnica in posojilnica vedno vaša zaupanja vredna bančna ustanova.

UNWRAP THE SAVINGS

with a Krek 3 Year Term Deposit at **3.00%**

Contact your branch for more details.

HEAD OFFICE

747 Browns Line,
Etobicoke, Ontario M8W 3V7
Tel.: (416) 252-6527
Fax: (416) 252-2092

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

BRANCH OFFICE

611 Manning Avenue, Suite 100,
Toronto, Ontario M6G 2W1
Tel.: (416) 532-4746
Fax: (416) 532-5134

YOUR FOUNDATION FOR FINANCIAL GROWTH

www.krek.ca

Slovenia
Credit Union

www.sloveniaku.ca

HRANILNICA IN POSOJILNICA

**Vam rešuje
finančne uganke**

Main Office

725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

Manning

611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton

23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

Toll Free 1-888-SCU-1742